

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

309002

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3.
నంపుటము: 3

చెన్న పట్టణము 1917 నంబి ఫి బ్రవరినెల 26 వ తేది సోమవారము

No. 274

న శ నా మ స ం వ త్ప ర పా స్థా న మా స శు స్థ ప ం చ మి ర.

నంబిక 228

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాఠు వర్తకులు.

25, చె నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

అంతిమిలాసము: "ఉమ్మడియా" మద్రాసు

ఈ పటములో కనుపరచితిమి
అనేక విధములై గాజులనమ్మక
ముగానవరముబంగారుతోతయారు
చేయబడి యున్నది. వలయువారు
మాకువ్రాసి గాజుల కనులున్న
అందులకు యజూరీల విషయముల
కాట్టలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మాకద్ద బంగారు కల్లు
నోడాల, గెట్టితోడాల, గెట్టిశీలు
ఉంగుములు, గాల్ల పుంగరములు
దాలర్లు, గడియారపు గొలుసులు,
కానుల చేర్లు, వెండిగలు అనేక

విధములైన వెండిసాగ్రీ సామానాలు హాజరున నున్నవి.
వాణ్ణిమొన చూడవచ్చును. 598

మోటారు బస్ సర్వీసు.

ద్రాక్షరామమునండి, } డిక్కివోలునండి,
డిక్కివోలునకును, } ద్రాక్షరామమునకును.

ఇంచునలన సమస్తమైన జనులకు తెలియ
పరచడ మేనునగా బిక్కివోలు స్టేషను నుండి
ద్రాక్షరామమునకును, ద్రాక్షరామము నుండి
బిక్కివోలు స్టేషనునకు పోవుటకును ప్రయాణికు
లను ప్రతి రైలునకు తగు సమయములలో చేర్చే
లాగున మోటారుబస్సు తగు సులభమైన రేట్లలో
నడపించుటకు యేర్పాటుచేయడ మైనది.

696 ఇంగ్లీషు సైకిల్ అందు మోటారు
ఇంజిన్లు కంపెనీ, కాకినాడ.

సవీసమయినది. ఓటోపరస్కా 490

ఇది నూతనమైన గొప్పవాహనము. స్పిరిట్ సబంధము

తెనిగి (శేష్టమయిన పుష్పము
యొక్క సత్తువతో చేయబడినది. ఒక
బొట్టు వస్త్రముమీద తీలిన వాసన
వదలక యుండును. ఇతర వాసనల
వలె గాదు. చునోహారమున కలిగించు
నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నిజ
మును నెరుగ గలరు.

1/2 బొట్టు బుడ్డి 2-0-0
1 ద్రాము ,, 0-12-0
1/2 ద్రాము ,, 0-8-0

మాయొక్క నిల్వపడుచు పేరాయిల్ యొక్క శ్రే
ష్ఠతమును తెలియగోరువారు మా సాంపిల్స్ కు వ్రాయుడు.
ధర బుడ్డి 1-5 రూ. 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-6

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.

డి పరస్కా పెర్ఫ్యూమరీ కో,
నెం 1, వైకోనీ, బొంబాయి నెంబరు 8.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.

పార్శ్వపు నొప్పుల బార

దోలును. వాయువు

పోట్ల వాగొప్పును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రసరియింప నుండదనిది.

వనమూలికలచే హిందూదేశమంద

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

అమృతాంజనండ్లిపో; బొంబాయి, అండ్ నుదాగ్ను.

"ఆనంద" గ్రంథమాల, తృతీయకుసుమము.

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము

వ చ న ము

(235)

పటములు చేర్చింపబడి యున్నవి.

కాశ్యోపునిందాదారులకు తిపాలాఖర్చుల సహా వెల.

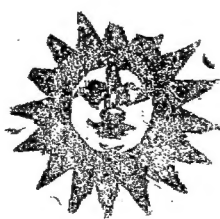
1వ వాల్యం	ఆదిపర్వము	1-4-0
2వ వాల్యం	"	1-4-0
3వ వాల్యం	" సంపూర్ణం	1-8-0
4వ వాల్యం	సభాకర్వము	1-8-0
21 "	శాంతిపర్వము ప్రథమ భా	1-4-0
22 "	" ద్వితీయ భా	1-6-0
23 "	" తృతీయ భా	1-4-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,

ఆనందా ముద్రాలయము, బొంబాయి, ప్రచుడు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వు

పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావనదొరకును. కొనువారు సూర్యమూర్తిని
గమనింపును. కరస్పాక డెన్సు మొదలగునవ

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నానాయక్ అందు కంపెనీ.

(53)

21. హమ్మప్పిది, బొంబాయి.

కె.వి. జోషి అందు కో

నెక్చురి బిల్డింగు

నెం. 321, హామ్మప్పిది,

ఫోర్టు, బొంబాయి.

పూర్ణముగా నవీన మయినది.

లోడప్రకృ పోర్సు పంపు.

25 అడుగుల లోతునుండి నీరునోడి

అంత ఎత్తునకు వైకిలాగును. గంటకు 2000
గాలములు పోడును. 2 అంగుళములు ము
ఖము. నిప్పును చల్లార్చుటకును, నీటిని వైకి
కొట్టుటకును జములు ఏర్పాట్లు చేయబడు
ను. ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి గు
లభముగా తీసికొని పోవడదగి యున్నది.
బహు ధ్వల్మకృత్తితో ఎడ తెగని ధాగ ప్ర
వహింపజేయును. ఒక క్రమ నిష్ఠి ము
చాలును.

డీప్ వెల్డ్ గుళు ఇతర పంపులు వాతల
యనేని చూడు వ్రాయుడు!

వెల రు. 55.

K. B. JOSHI & Co.,
No. 321, Hamby Road, Fort,
Bombay.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని వాగుచేయ
కలాగుటకును తరిపీనుడు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎల్ల
నడుమనో నీయే భాగములు ఏయేవనలచేయనో అని తెలి
పొయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రి కేసులను యానుకూలము
నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో, బొంబాయిలో
కొరకల్లు చేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో చేర్పించి
గవర్న మెంటు వారినద్దయందీ తె సెన్సా యిప్పించినందుకును.
అందులకు ఫీజు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

లిరిగి క్లాసులు మార్చి వెల 15 శే కులడి ప్రాంతం
కును. క్లాసులో చేనదలచినవిద్యార్థులు ఫా కెం 28 వ తేది
గాని అంతకు ముందుగాని దంభాన్తులు శేషికోకలమును
పొరుగురి విద్యార్థులు కోరవచో నిగనింపబడు వా కొరవ
బడును. ఈ క్రింద నుదాహరించువాటి గ్రాసికొనుడు.

41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Galley & Co., 149, Broadway Madras
Telegraphic Address:—"GALY" Madras

బహుటాకిరి ఆర్దరులు సత్వరముగాను జాగ్రత్తగాను
పంపబడును. ఒకమాత్ర మో ప్రయమాచిన సంకతి తెలియగలదు.

(D668-W 318)

ఇనుప సామానులు,
రంగులు. సీమెంటు,
గొట్టములు పంపులు,
ఫిట్టింగులు, ఫెన్సింగు
సామానులు, మి
ల్లులు, మెనింగు,
జిన్నింగు, వైసుములు
మొదలగు వానిని
ఎకాయికి దిగుమతి
చేయువారు.

A. MOHAMED & CO.,
General Hardware &, Machinery Mart.
No. 15 Armenian Street, Madras.

చెన్నపురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర
రయిలు వే కంపెని లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇకా రిపోలేటు కాబడినది.)

తిరువత్తూరు బ్రహ్మోత్సవము

1917-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 27-వ తేది మొదలు
మార్చి నెల 9-వ తేది వరకు.

చాకలపేట, రాయపురం, తిరువత్తూరు
ప్రభుత్వ మధ్యలో పోపు స్పెషల్ రయిలు.

పోవలసిన ప్రయాణికులు ఉండినపు డెల్ల
చాకలపేట ప్రభుత్వముచే తిరువత్తూరుకు పోను
రాను పలుమారు స్పెషల్ రయిలు విడువబడును.
రాయపురము నుండిన్ని, బీచ్ నుండిన్ని బయలు
దేరే ఉత్సవ ప్రయాణికులు చాకలపేట ప్రభుత్వ
రయిలును మారవలెను.

వీలయినంతవరకు ప్రయాణికులకు, ఆటంక
ములేక తిరువత్తూరుకు పోను రాను విశేష
ఏర్పాటులు చేయబడియున్నవి.

టిటర్ టిక్కెట్లు, (మెయిలుబండి తప్ప)
అన్ని బండ్లకున్న ఉపయోగింప వచ్చును. ఈ
టిటర్ టిక్కెట్లు 1917 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 27 తేది
మొదలు మార్చి నెల 9-వ తేది వరకు తిరిగి రా
ను రెండు ప్రయాణ వ్యయములకు ఇయ్యబడును.

తిరువత్తూరు నుండి తిరిగి వచ్చునపుడు
అక్కడి ప్రభుత్వలో మరల టిక్కెట్లు కొనడము కొం
చెము ప్రయాణికులకు యిటుబట్టిందిని తొలగించు
కొనుటకు ప్రయాణికులు టిటర్ టిక్కెట్లు కొనుట
ఉత్తమును.

(Advt. No. 703.)

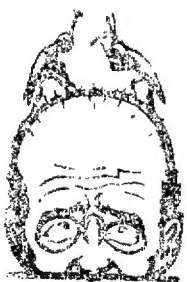
చిన్న పురుగులు

124

పెద్ద పెద్ద బట్టలను జేయును.

చుండు, బోడి యగులు, వెండ్రుకలూడులు,
పుర్రెపై జెల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలః
గలుగును.

సాతకులారా! ఈ పురుగులకే తెలియబడదు,
విధి విధానములేక మీరు పనిచేసినచో
మీ మీ కృషి ఫలములలోని శేలకొట్టెల
బంగారుతో నింపబడియుండును.

Don't
Let 'em
Dig

తిరిగి లేక పనిచేయుచుండు ఈ చుండు
పురుగులకు, అతివ్యాప్తికయి పోయిన
దే శేలక సహకారిగా నుండదగినట్లు
చుండు ఆరింభయిన వెంటనే నిరో
ధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక
ఉచితమైన అచిర కాలముననే బట్టల
వారిలో సహధ్యాయి గావలసినప్పుడు.

కావున నిట్టి పరమశక్తిపును

“కామినియా నూనె”

సహజమున సంపాదించును. చుండుకు బోగొట్టును.
వెండ్రుకలను గాలినివ్వను. పుర్రెయందుకు బోగొట్టును.
శలకట్టుకు పరిమళ ముగంపద్రవ్యము.

మరిన్ని, నకలు నూనెలను తయారు చేయువారి మోడ
లను పడకుడు.

తెల బుడ్డి 1-కి. గ. 1—0—0 చి. పి. గ. 0—4—0
8-కి. గ. 2—10—0 చి. పి. గ. 0—7—0

ఉచితము.

ఈ ముగుణముల రుజువుపరచుటకయి, అర్హతాదీర్ఘ
పంపుచున్నాము. ఒక నారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత
నూనె కల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.

సోలు వడ్డెలు:—

ఆంగ్లో-యిండియన్ డ్రాగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెని,
నెం 155, జమ్నా నగర్ బిగ్, బొంబాయి.

గ్రామ మోడలు:— మహాత్మాపురమోతయ్యారీ,
వై నాగూరు రోడ్, మదరాసు.

జాబులు.

విలేఖకులకు సూచన.

సవినయపాటులు, అల్లినరము యధాధిపాది:— ప్రకటించ
లేకండునకు చింతిలుచున్నాము. సం. నాడుకుడు.

I

అల్లినరముబోర్డు సాతశాల.

ప్రస్తుతపుదుక్కిరి

అయ్యా

అల్లినరము, గోనావరిజిల్లా అనుబంధము తాలూకా
యందు, అనుబంధమునకు అయిదామైళ్ల దూరమున దొక
గ్రామము. పూర్వముబోర్డువలెమెంటరీ పాఠశాలయందు ప్రభు
స్థానమువచ్చిన మా పాఠశాల యిప్పుడు ఊదతయందున్నది.
ఈమార్పు అంతకు పూర్వపు ప్రధానోపాధ్యాయులు కాలము
చేసినతరువాత కలిగినది. ప్రస్తుతము మా గ్రామ కాపురములే
మూల మహాదేవుడుగా ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నున్నారు.
వీరుగాకను, ఏడుగురు సాహాయ్యోపాధ్యాయులు కలరు.
సాహాయ్యోపాధ్యాయులలో 4 గురు అల్లినరము కాపుర
ములు. వీరికిని ప్రధానోపాధ్యాయులకును కొన్నిగో గొప్ప
గో సంబంధమున్నది. గ్రామములోని వారికి, ఇతరవ్యాపార
ములుండుట సహజము. ఇన్నియనంద కృషి మల వలన
పాఠశాల ఊదతకు వచ్చినది. పూర్వపు ప్రధానోపాధ్యాయ
యనకు అంగము వచ్చియుండుటచే పిల్లలు ఇంగ్లీషును కూడ
నేర్చుకొనుచు వచ్చిరి. కాని ఇప్పుడట్టి యదృష్టము వారికి
లేకున్నది. పాఠశాల జరుగునపుడు గ్రామములోని వారువచ్చి
తమతమ వ్యవహారములను ముచ్చటించుచుండురు. ఇట్లు పాఠ
ములు చెప్పవలసిన కాలము వృధాయగుచుండును. పాఠశాలకు
కావలసిన కాగితములు, పిరాముగ్గురవానికి బోర్డుపాకు, నెల
కు డుమారు ఆరురూపాయలు మంజూరుచేసిరి. ఆ సాయము
నుండి, ఖర్చునెట్టి పాఠశాలకొక శవానును నియమించిరి.
కాని ఆ శవాను పాఠశాల పనులకు చేయక, పాఠశాల డబ్బు
తినుచు, ఇతర చాకరీ చేయుచుండును. మా పాఠశాల
స్థితిగతు లిట్లున్నవి. ఉచ్చదశ ననుభవించిన పాఠశాల
ఇప్పుడు హీనస్థితియందున్నది. కావునమా బోర్డువారు వెంటనే
సంగతి సందర్శనములను, విచారించి, ఉపాధ్యాయ వర్గమునందు
మాపులు చేయించినగాని పాఠశాల బాగుపడుట కవకాశముం
డునని తోచదు. బోర్డువారిందు విషయమై శ్రద్ధతో పనిచేయు
దురు గాక యనిగ్రామవాసులనుగు మేమెదురు మామచు
న్నాము గ్రామవాసులు

II

ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు.

మార్గగ్రామ్యాంధ్ర నిఘంటువు.

అయ్యా

ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు నిఘంటు నిర్మాణమును
తల నెట్టికొన్ని వందల గడిచినది. నిఘంటునిర్మాణమున ప్రధాన
సంపాదకునకు సహాయముచేయ వాచకులు నియమితులైరి.
వాచకులు నెచ్చుదిగ పుస్తకములం జరుపు ప్రాంభించిరి. అయి
నవనిని, చేయబూనిన కార్యమునకునుంచినచో, చేయించుచున్న
పని ఫలవంతము కానేరదని తలంపవలసినప్పుడున్నది. వార
కులు పుస్తకములు జూచివిన బ్రయోజనమేమి. వారేమి
నిఘంటువున జేర్చబడదగిన పదములను గాని, భిన్నార్థములందు
ప్రయోగింపబడిన పదములనుగాని, విడిచిపెట్టాయుచున్నారా?
లేదుగా. వాచకులవలెనే పండితులను ఆపుస్తకములనే
నదిని నిఘంటునకుం గావలసిన పదముల సేకరించుకొనవలసి
వచ్చును. అందువలన వాచకులు చేయుపని వ్యర్థముగాకలదు.
ప్రధాన సంపాదకునకు పండితులు వ్రాసిన ప్రక్రముం లందిన
పిచ్చుట వారు వానిని సంస్కరించుకొని నిఘంటువున
కుపయోగమునకు దెచ్చుకొనుట సంభవించగలదు.
ఇదియునుంగాక ఒకకేబ్బ మొకప్రయోగమున విపరీతాభిప్రాయ
మునిచ్చుచున్నదనిగాని, గూతనభావమున ప్రయోగింపబడ్డదని
గాని వ్రాచువలసినప్పుడు నిఘంటు నలహా సంఘమువారి
యాలోచనకు ప్రధాన సంపాదకుడు ఆ విషయమును
పంపవలసియుండునేమో? నిఘంటువునందు చేర్చబడు ఒక్కొక్క
కకపదమునకును వీరి యంగీకారమును పొందవలసియుండు
నా? ఈరెండుభిన్నానములను సలహా సంఘమువారికిరను
జేయలేదా? ఇట్లుచేసిరేని పదస్వరూపములును, పదార్థము
లును, ప్రమాణములనుబట్టిగాక వోల్లరుబట్టి నిర్ణయింపవలసి
వచ్చును. ఇట్లు తయారగు నిఘంటువుయొక్క యుపయోగ

మును గూర్చి వ్యాఖ్యానమునావశ్యకము అంతే గాక
ఈ నిఘంటువును సవరణ వాతంతరము వారు నయి
తము జూచుకొన నోచుకొన బోరు. ఏతరమువారు
ఈ ఫల ప్రాప్తికి సంతసిం చవలసి యున్నారో.
ఇట్లు ఎంత కాలము వృధ జేసి, ఎంత ధననష్టము
నుజేసి, ఈపని నెరవేర వలసియుండు నోడిహింప
నశక్యము. ఇంతతడవేల నయ్యెడిననినే నొకనాడుప్రధాన
సంపాదకుండగు బ్రహ్మశ్రీ చేదము వెంకట్రాయ
శాస్త్రిలవారి నడుగగా వార్తల్లనిరి: “(1) ప్రస్తుతము సంస్కృత
తాంధ్రముల రెంటుగాని లేదా ఒక్కొక్కని యందైనను చక్కని
సాహిత్యము గలిగిన పండితులు తొలిదొడ్డి నియమింప
బడిన సత్తానుగా ఈపని నెరవేరగలదు. (2) ఇప్పుడు
జేయింపబడు పనినిఘంటువునకు శ్రీయుగా ఉకపరిచునని
నాకునచ్చుకములేదు. గాని ఉపసంఘము వారి తీరుమానముల
ప్రకారము చేయుచున్నాను.

పండితు లీదిగున వివరింపబడిన కీర్తి పనులకు నియ
మితులు గావలయును.

ఆ. నిఘంటువునందు చేర్చదగిన సంస్కృత భాగమును
తయారుచే ముట కొకరు. ఆ. తెనుగుభాషలోని ఉత్తరంధము
లం జదివి, శబ్దరత్నాకరాదినిఘంటువులందు చేరని శబ్దములను
చేరిన శబ్దములకు వ్రాచుబడియున్న అర్థములు గాక భిన్నార్థ
ప్రయోగములున్న నట్టి యర్థములను ఎత్తివ్రాయుటకు నలు
గురు ఇ. ఇప్పుటికి వాఙ్మయములో చేరక, వాడుకయందున్న
అన్యదేశ్యములు, శాస్త్రగ్రంథసాంకేతిక శబ్దములు, ఇత్యాదులను
సమకూర్చుటకు ఇద్దరు. ఈ ప్రధానసంపాదకునకు వారిపని
యందు నిరంతరము తోడ్పడుచుండుటకు ఒక రిద్దరు”.

ఇట్లు ఏదైనచుండు గురు పండితులు అనవగమనియు,
వారులేనిదే నిఘంటు త్వరలోపూర్తి గా లేదనియు, ఈవిషయ
మయి సలహా సంఘము వారికి కార్యదర్శకుల
మూలమున తెలిపి యుంటిననియు చెప్పిరి.
ఇయ్యది పండితులు చేయవలసిన సవనిగాని నిజ
ముగా సామాన్యులకు ఆసాగ్యము. కొన్ని శబ్దములవరకీ
గ్రంథము ఆంధ్రవాఙ్మయమున ప్రమాణము గాకలదు. అట్టిగ్రం
థమును మహాపండితులే నిర్వహింప సచుర్థులు. ఇదివరకే పం
డితులను నియమింపబోవుచున్నామని ప్రకటించిన పరిషత్తు
వారిపుడేల నాయుగోచనను మామకొనినో తెలియకున్నది.

ఇప్పుటికైన వెంటనే ప్రధాన సంపాదకునకు సహా
యపడగల పండితుల నియోగించి కార్యభారమును పూర్ణ
ముగ వారి యధీనముననుంచి కొంతకాలము ప్రయత్నించిననే
తప్పు ఈ కార్యము కానేరదు. నిఘంటు నిర్మాణమున ఆలో
చన సంఘమువారు తమకుం గోచిన నిర్ణయముల ముడిం
పించి ప్రధాన సంపాదకున కొసంగిన చాలును. వాన
కర్తవ్యవరకు శ్రీశ్రీకాపుర సుకావాగీశ్వరుల ప్రాపున,
నిఘంటు నిర్మాణమునకు నిపుణుడగు విద్యావంతుండి
కొకడు లేదని కీర్తిగాంచిన శ్రీ క. ప్రి. గారి పాలమున
నిఘంటుపని శ్రుకాలమున నెరవేరుటకు ఆటంక మెయ్యెడి?
హితవాది.

ముక్కు గొట్టములు.

సవరంబంగా ఆపగంజో చేరుబడి పువ్వరాగం
రాయిగో కట్టబడినది. ధర. పెద్దపైజా 1-కి. గు. 8.0-0, నడి
తరం 7.0-0, చిన్నవి 6.0-0, సవరగొట్టములు యిమి టేషన్
కుచ్చకెంపుతో కట్టినవి పెద్దవి గు. 4-0-0, నడితరం 3.12-0
చిన్నవి 3.8-0. వ్యాకంకు సోప్టేజి ప్రత్యేకం. పువ్వరాగం
రాయికిన్ని సవరం బుగారు ఆపగంజికిన్ని పుత్తరవాదం.
అద్దరు చేయునపుడు అడ్వాక్సు 2 రూపాయలు పంపవలెను.
మిగతా పి. పి. ద్వారా పుచ్చుకోవడు. (642)

ఆర్. ఎస్. కన్నయ్య, ఆపగంజి, చెంగల్పట్టుజిల్లా.

మోటారు బస్సుకార్లు.

కాంటి నెంటల్ అండు రివల్విక్ బస్సు కార్లు
సకాలముగ అతిశ్రమముగ సరఫరా చేయుటకును
హిందూదేశ పరిస్థితులకు తగుస్థును రేడియోటరు
వగైరాలతోసహా 20 లేక 25 మంది కూర్చుండు
టకు తగినవి యున్నవి.

విలాసము:—వెల్కోజు, రాయపేట,
(664) మద్రాసు.

—:O:—

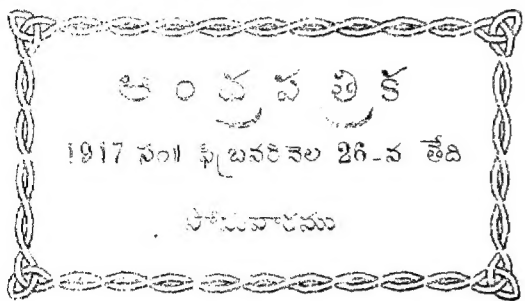
అందుకు బ్రత్యేక దేశవాసు లాంధ్రభాషాభివృద్ధి లం
దలు నేకపరిపాలనమునకు నష్టమనియు నద్వాపకజనయులే
రాష్ట్రముల బ్రత్యేక ప్రవేశము లన్నిటికిని బ్రత్యేక రాష్ట్రీయ
మావత్వక మనియు నష్టమే జాతీయతాభిమానము హెచ్చునని
యధారాశముగ వాదించుచున్నారు. పెండియు మఱియొక
మరణమును వైతము ప్రత్యేక రాజ్యవిభాగమునకు నా రుచ్చరిం
చెదరు. ఏమన్నచ బ్రకృతము మనకు రాజధానియగు చెన్న నగర
మరణదేశస్థాన మలంకరించుచుండటంబట్టి గవర్నెంటు కార్య
ప్రాపకత్వము ద్రావిడులకే యెక్కువ లభించుచున్నదిగాని

దులయందు సూర్యవంశజులకుఁ జంద్రవంశజులకుఁ బోరాటములు కలుగుచున్నట్లు వినుచున్నాఁగము. కాని రాజ్యములఁ బట్టి రాజ్యప్రజలనుబట్టి రాజ్యవిభాగ మని వివరించెను. అయిన ప్రజాద్వేషమునుబట్టి రాజ్యనాశనము రాజ్యవిభజనము యాదవకులములఁగఁ బ్రాగంభింపఁబడినట్లు మాతృవృష్టితోఁ జూచిన దెల్ల మగుచున్నది. ఇదియుఁగాక దేశీయ సభవారియొక్క రాజ్యప్రజాభావము ఏకభావము ఏకజాతిని ఏకనాగరితనము ఏకచరమునుబట్టి వచించునట్లు లేదు. గుఱముజంబూర్షిప్రవాసులగుగుటను ఏకచత్రాధిపతి ప్రజలగుగుటను ఏకాధిపతి పేతులగుటను ఏక దేశములవార మగుటచేతను ఏక రాజ్యప్రజ గాఁబరిగఁగింపఁగలచున్నాము. రెండమాదుభాషలుమాటాడు ప్రజావర్గ మేకదేశమున నున్నను సమస్తానుకూల్యములతోఁ జేలంగు దేశంబు లెన్నియో యున్నవి. యూరోపులోని స్పిడ్బరులెండును ఆమెరికాలో కానడ దక్షిణకాలోని సమ్మోలిన రాజ్యములున్నవియములకు దాహరణములగుట నిర్దిష్టవా గాంతముకదా? ఇంక రాష్ట్రవిభాగవాదు లితరరాష్ట్రవిభాగములతోఁబాటు. మనయాంధ్రీమండలములను బోల్చిచూడ నాదాయమునందు సమానము గా నున్నది. కాని మొదటియ లేదనియు నొకదేశ స్వల్పవ్యత్యాసమున్న నదియొక పన్నుగఁ దైకొనఁ దగినంత లేదనియు మాత్రము వచింపఁగలిగి. పూర్వపక్షుల వాదముమాత్ర మిందు మిక్కిలి యసమంజసము. రాజ్యవిభాగమునకు నంగీకరించితిమేని పన్ను లత్యధికము లగుటకుఁ గారణము శూన్యము (ప్రత్యేక రాష్ట్ర) విభక్తములైన బీహారు ఒరిస్సా దేశముల పరిపాలన సంగ్రహము బట్టిచూడ విభాగమునకన్న పూర్వమున్న యాదాయమునకంటె నాల్గుసంవత్సరములలో 54,48,000 రూపాయ లెక్కున పాలనలాభము కలిగినట్లు ప్రతిపక్షులచేత వచింపఁబడినను నది అబ్రూరీ మొదలగువాని యమితలాభములవలనఁ గలిగినది కాని జేరుకాదనుట స్పష్టము; అయినను విభాగాంతరము కొంతద్రవ్యము కట్టడములకును రాజ్యాంగ వ్యవస్థకును పరిపాలన సౌకర్యమునకును కావలసియుండును. ఆ ద్రవ్యము విభక్త దేశము నుండియే గ్రహింపఁబడ వలయును. అందునను చిరకాలమునుండి పన్నులను పికాచములచే లోలోననెంచుచు వ్యయసాగరమునఁ బడిదరి గానలేక పరిశ్రమించుచున్న మనయుతులనై బడవలసినదే యగును. ఇంక ద్రావిడులకు రాజకీయాధికార గౌరవము కలుగుచున్న దనియు నందు రాజధాని ద్రావిడదేశస్థులగుటయే కారణమనియెడి వాదము దురాలోచనానూనము. దేశ ప్రదేశమండల రాజకీయాధికారములుగాని రాజప్రతినిధి పాలనములు కాని ఆయామండల ప్రదేశ దేశ వాసులకు నిర్బంధముగ నొసంగబడుచునే యున్నవి. మఱియు నితరదేశముల వసించు నాంగ్రులకును నాంగ్లమండల వాసులగు నాంగ్రులకును ప్రత్యేక రాష్ట్రమున్నచో వారికి రాష్ట్రాభిమాన ముండునట్లును. తాము వసించు రాజ్యమునందే సమంచి తాభిమాన ముండును. ఆంగ్లులనెడి పేర్కొకితయే కాని యాంగ్లభాగము ద్వేషములమై యనగ్రవాసుక మగును. కావున వకారణ ప్రయాసమై యతిలాభశూన్యమై యధికవ్యయ సాధ్యమై యధూతపూర్వమై యనేకానగ్గ ప్రద్యోతమాకమై యభిలజనాంగికార నిహీనమైన యీ రాష్ట్రవిభాగ మంత సమీచినము కాదని యొచింపవలసి యున్నది. — ఆంగ్లేయిక.

ఫిబ్రవరి 17 తేదీతో సంతకు వారమున హిందూదేశము 19879 మందికి పైకు తగిలి వారిలో 15389 మంది చిరి, సంయుక్త రాష్ట్రములందు మాత్రము 4769 జనులు మాత్రమే బొంబాయి రాజధానిలో 4611 జనులు, హైదరాబాద్ లో 1441 లును చెన్నపురి రాజధానిలో 509 మంది మాత్రమే మరణించిరి. బంగాళాదేశమున నొకటికే మాత్రమే మృత్యుగలిగినది.

విషయసూచిక.

జాబులు	2
ఆంధ్రోద్యమము	3
ప్రజాసామ్యము	4
ఆంధ్రోద్యమము ఆంధ్రీయ ప్రతిక	5
సామ్యము	6-7
విశ్వసనీయ సామ్యము	8
సామ్యము	9
సామ్యము	10, 11-12, 13-14

ఆంధ్రోద్యమము

ఆంధ్రీయ ప్రతిక.

ఆంధ్రీయ ప్రతిక ప్రకటనసంపాదకు లాంధ్రోద్యమమును ఖండించుచు వ్రాసిన వ్యాసము వేరొక చోటను ప్రచురితమైనది. సంపాదకులు మొదటను ఆంధ్రోద్యమవిషయమైన పూర్వపక్ష సిద్ధాంతములను తెలిపి తదనంతరము వారి యభిప్రాయములను వివరించిరి.

ఈ వాదము పాశ్చాత్య వ్యవహారములపట్టి విచారించుచున్నామునైన నాధారపడి యున్నది. అవి యేవన, ప్రతిరాజ్య ప్రజాసమూహమున (ప్రత్యేక రాష్ట్ర) విభజనము వృద్ధిదాయకమును ఏక రాష్ట్రమున భిన్న ప్రజల లుండగూడదను మొదటిది. ఏక రాష్ట్రమున నుండు జనసంఘమున కొక్కజాతియే సహజమైన ప్రజాసమూహముగా నుండును. ఏ రాజ్యప్రజయు భిన్న జాతుల సాంకర్యము నొందియుండగూడదనుట రెండవది. ప్రతి రాష్ట్రమునకు కొక్కజే మాతృభాష యుండవలయు ననుట మూడవది.

పాశ్చాత్య రాజ్యము లీనూతనధర్మముల ననుసరించి నవనవాభివృద్ధిని జెందుచున్నను చెందకున్నను సంపాదకుని సిద్ధాంతములు విచారయోగ్యమై యున్నది. ప్రతిరాజ్య ప్రజాసమూహమునకు ప్రత్యేక రాష్ట్ర విభజనము వృద్ధిదాయకము. ఏక రాష్ట్రమున భిన్న ప్రజల లుండగూడదు. ఇది మొదటి సూత్రము. సంపాదకుని యుద్దేశము ఏక దేశ ప్రజాసమూహమున ప్రత్యేక రాష్ట్ర వృద్ధిదాయక మని యూహించడగియున్నది. లేనిచో ప్రజాసమూహము రాజ్యమునకు నున్నపుడు తీరిగి రాష్ట్ర విభజన మనంభవము. "ఏక రాష్ట్రమున భిన్న ప్రజల లుండగూడదు." ఈ సిద్ధాంతము సంపాదకునకు సమ్యక్మైనను వారు దృష్టాంతముగ కై కొనిన స్వీజ్లాండు రాజ్యము ఈ సూత్రభాగమునకు విరుద్ధముగ నున్నది. స్వీజ్లాండు రాజ్యమునందు భిన్న ప్రజలు గలరు. భాషలు గలవు. రాజ్యములు గలవు. స్వీజ్లాండునందు బహు రాష్ట్ర గర్భితమైన ఏక రాజ్యము నాద్యుత్పన్నది. ప్రజల సూత్రము రాష్ట్ర విభాగమున కనుకూలమని సంపాదకుని భావించెను.

రెండవ సూత్రము

ఒక రాజ్యమునకు గుండెడి ప్రజ యొకజాతికి చెందియుండుట "సమంచి" ప్రకృతమత్యదాయక మనుట" రెండవ సూత్రము. "ఇది అస్పృశ్య దేశ విభాగ ప్రజాసమూహమున కొకింత యాటంకముగ నున్నది" అని సంపాదకులు తెలిపిరి. ఆటంక క్రింథగాని సంపూర్ణము గాదు. ఒక రాజ్యము

నందలి ప్రజ లొకజాతికి చెందియుండుట ప్రయోజనకర మైనను భిన్న జాతులు గల రాజ్యములు లొకమునకు దనేకములు గలవు. స్వీజ్లాండు బెల్జియము ఆస్ట్రియా ముఖ్యముగ హిందూ దేశము ప్రమాణములు. ఆర్యతలక సంపాదకులు జాతి యన రక్తపాతబద్ధమైన ప్రజాసమూహమని నిర్ణయించు చున్నారు. జాతికి రక్తబాంధవ్యము సామాన్యభాష మతము లక్షణములను భావ మీ కాలమున గంతరించు చున్నది. ఏక దేశ వాసము ఏక దేశాధిపత్యము సామాన్య లాభములు ఏకజాతీయ భావమును వికసింప జేయుటకు జాలియున్న నట ఆధునిక రాజ్య శాస్త్రముల మతము. స్వీజ్లాండునకు దేశ జాతీయ భావము భిన్న జాతీయములకు గలదు. సంపాదకుని మతము నె సిద్ధాంతముగ గ్రహింప దగియున్న ఎన్ని యుగములకైనను భరతఖండమునందు భారత జాతీయ భావము సాధ్యము గాజాలదు. కాని పాశ్చాత్య రాజ్య శాస్త్రముల సయితము బహు భాషలు మతములు జాతులు గల భరతఖండము నందు ఏకజాతీయ భావము వికసించుచున్న దని యంగీకరించుచున్నారు. గతవారమునందు జాతీయతనుగురించి చెన్న పురియందు పని బెజంటు గారు చేసిన బోధయందలి భావములను సంపాదకులు గ్రహింపవలసి యుండును. పాశ్చాత్య దేశముల వికాసమునకు వారి విద్యాభివేషము మూలము గాని ఏకజాతీయ భావము మూలము గాజాలదు. ఏక జాతీయ భావము ప్రత్యభిజ్ఞానము నకు గారణమైనను వికాసమునకు గారణంబు గాజాలదు. యూధులు ఏకజాతీయ భావమును ప్రత్యభిజ్ఞానమును గలిగియున్నను బలవికాసము లను గలిగియుండలేదు. హిందూ దేశమునందు భిన్న ప్రజాసమూహము లేర్పడుట యనర్థదాయకములైనను కాకి పోయినను నవిసహజముగ గలవు. వంగ మహారాష్ట్ర కర్ణాటక కళింగ ఘూర్జర పాంచాలాది ప్రజాసమూహములు గలవు. ఈ ప్రజాసమూహములు ద్వేషమునకు గారణంబు లనుట విపరీత భావము. ఈ ప్రజాసమూహములు సోదరపాత్రబద్ధములు గావా? రవీంద్ర నాథుడు గంధి తిలకు లజపతిరాయి గోకలే భారతీయులకు పూజార్హులు గాలేదా? ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణము జాతీయ వైషమ్యమును పెంచుననుటకు నిదర్శనములు లేవు. సంపాదకులు జాతులను శాఖలను సమానార్థము నందు కై కొనుచున్నారను సందేహము గలుగుచున్నది. ఆంధ్ర రాష్ట్రవాదులు ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము ప్రత్యేకాత్మ కలదని విశ్వసించుచున్నను రాష్ట్ర విభాగమును గోరుటకు ముఖ్యకారణము జాతి కాదు.

దేశభాషా ప్రయుక్త విభాగము

రాష్ట్ర విభాగమునకు ముఖ్యసాధనములు దేశము భాష. దేశ బాంధవ్యము ప్రజలను దృఢ పాత్రబద్ధులను జేయుచున్నది. సామాన్యభాషా బద్ధులైన ఏక దేశ వాసులకు పురోవృద్ధి సులభ సాధ్యము. దేశ మాతకు కులభేదము మతభేదము జాతిభేదము లేదు. హిందువులు మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు పార్శీలు మహారాష్ట్రీలు బీహారీలు ఘూర్జరులు బ్రాహ్మణులు పంచములు భారత మాతృగర్భ సంజాతులు. హైందవు డేజాతి వాడైనను నేకులమువా డైనను భరతఖండము తన జర్మభూమి యని చెప్పుకొని గర్వపడవలసి యుండును. ఆంధ్ర దేశీయు డేకులమువాడైనను నేమతమువాడైనను తన జర్మభూమి యాంధ్ర దేశమని చెప్పుకొని గర్వపడవలసియుండును. ఏక దేశ వాసులు సామాన్యభాషాపాత్రబద్ధు లగుట

ప్రకృతిధర్మము. వేద్యులు భాషలను మాటలాడు ప్రజలయందు సయిత మేక దేశ వాసమువలన భాషా బాంధవ్య మేర్పడి వికాసమయము గలిగి పురోవృద్ధికి సాధనంబు లేర్పడుచున్నవి. ఆంధ్రోద్యమతత్త్వము భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనమునందు గోచరము కాని జాతిప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనమునందు గోచరము కాదు. ఆర్యతలక సంపాదకులును నితర మహాజనులును నిధమను వదలుట యుచితము. మాతృభాషాముఖమున నేక దేశ వాసులైన ప్రజా సమూహమును వికసింప జేయుట ఆంధ్రోద్యమమునకు ఫలము.

మూడవ సూత్రము

సంపాదకులు మూడవ సూత్రమునందు మాతృభాష రాష్ట్ర విభాగమునకు జాలదని ప్రతిపాదించ సమకట్టిరి. వారు రాష్ట్రమునకు మూలాధారమని నమ్మిన ఏకజాతీయతను రాజ్యములు గలవని నిదర్శనములు చూపబడినవి. ద్వేషములు పోయి వైషమ్యము లంతరించి రాజ్యము వృద్ధి పొందుటకు సాధనము విజ్ఞానముగాని జాతికాదు. విజ్ఞానములేని ప్రజలయందు రాజ్యము వృద్ధి పొందదు. వైషమ్యము లంతరింపవు. ద్వేష భావము నశింపదు. జాతీయ భావ ముదయింపదు. విజ్ఞానము బెల్జియము ప్రజలందును స్వీజ్లాండు ప్రజలందును జర్మను సామ్రాజ్యమునందును నేకజాతీయ భావమును గలిగింపజాలినది. ప్రజాసమూహము విజ్ఞానమును బడయుటకు మాతృభాష యే మూలసాధనము. విజ్ఞానప్రదమైన భాషయే ప్రత్యభిజ్ఞానమునకును ఏకజాతీయ భావమునకును మూలము. ఇందులకు భిన్నమైన సాధనమును సంపాదకులు తెలిపిన గ్రహింపబడును. ప్రజలనుబట్టి రాష్ట్రమును విభజించుట కిది ప్రథమ ప్రయత్నమనుట చరిత్ర ప్రమాణము నకు విరుద్ధము. మగధ రాజ్యము, కోసల రాజ్యము, ఆంధ్ర రాజ్యము, మహారాష్ట్ర రాజ్యము, కర్ణాటక రాజ్యము హిందూ దేశ చరిత్రమునందు సుప్రసిద్ధములు. నందులు, కణ్వులు, మహార్యులు, ఆంధ్రులు, గుప్తులు నశించిరిగాని మగధ దేశము మహాధులు నశింపలేదు. సూర్యచంద్ర రాజుల యుద్ధముల వలె మగధ కోసల రాజ్యములకును యుద్ధములు సుప్రసిద్ధములు. సంపాదకుని విమర్శనమునకు "ప్రజాద్వేషమునుబట్టి రాజ్యనాశనము రాజ్య విభజనము యాదవకులములో బ్రారంభింప బడి నట్లు సూక్ష్మదృష్టితో జూచిన దెల్లమగుచున్నది" అను వాక్యము భూషణముగ నున్నది. అయిదాండునకు స్వరాజ్యము, బీహారు విభజనము వీరి మతమున ననర్థదాయకములై యుండును. కాని విశాలదృష్టిగల హార్డింజి ప్రభువు కనర్థముగ దోచియుండలేదు.

"దేశీయసభయొక్క రాజ్య ప్రజాభావము ఏకభాషను ఏకజాతిని ఏక నాగరికతను ఏకమతమును బట్టి వచించుట లేదు.....చున్నాము."

కాన పదునాలుగు రాష్ట్రముల కింకొక రాష్ట్రమును జేర్చుటవలన జాతీయ మహాసభోద్దేశములకు భంగము గలుగదు. స్వీజ్లాండు కనడా మొదలగు సాంఘాతిక రాజ్యముల దృష్టాంతమూంధ్ర రాష్ట్రవాదుల కత్వంతానుకూలము. భాషాభేదము జాతీభేదము లేక పోయినను ప్రత్యభిజ్ఞానము గల దేశ భాగములు ఆ రాజ్యములందు ప్రత్యేక రాష్ట్రములుగ నున్నవి. భాషాభేదము గల దేశములకు ఆ రాజ్యధర్మము ద్విగుణీకృతముగ నన్వయించును. సంపాదకులు స్థాపింపదలచిన మూడు మూలసూత్రములు నిలువనపుడు, ఆసిద్ధాంతముల యాధారమున నిలువవలసిన నితరకారణములు నిలువనేరవు.

రాజ్యవ్యయము

సరాజ్యమునందు గాని సంవదలు స్వతస్సిద్ధముగ బుట్టుటలేదు. దేశము దేశోపయోగమును జేయగల ప్రజలు గలిగినపుడు రాజ్యవ్యయమున కవసరమైన ద్రవ్యము లభించుచుండును. ఇంగ్లాండు యుద్ధ మారంభమైన తరువాతను 6000 కోట్ల రూప్యములను వ్యయము చేయగలిగినది. సంతర్మునకు రెండుకోట్ల రూప్యముల ఆదాయముగల మైసూరు బోంబాయిసంస్థానముల ఆర్థికస్థితి అధిక వ్యయవాదులకు సమాధానమును చెప్పుచున్నది. దేశభ్యుదయము ప్రజాప్రబోధము, రాజ్యాదాయమును ప్రజాదాయమును వృద్ధిచేయును. హైందవుని యాదాయము తలకు సంవత్సరమునకు రూ. 31 లు. ఆంగ్లేయు నియాదాయము రూ. 630 లు మనపురోవృద్ధి ఆయాదాయమును పెంచుటయందు గలదు గాని వ్యయమును తగ్గించుటయందు లేదు. సర్ విశ్వేశ్వరయ్య ఈ యుపదేశమును వినుకు విరాములకిను జేయుచున్నాడు. ముప్పది రూప్యముల యాదాయముగల మోసాకంబెను నూరురూప్యముల రాబడిగలవాడు రెండు రెల్ల పన్నును సులభముగ మోయగలడు. అన్ని రాజ్యములందును పన్నులు మోయగలవారిపై వేయబడుచున్నవి గాని ప్రత్యేక మొక ప్రజావర్గముపై వేయబడుట లేదు. ఇతర వృత్తులు పెరిగిన కొలది పన్నుల నితరులును నియ్యగలరు. అధిక వ్యయమైనను రయితలే ఆభారమును భరింపవలసి యుందరనుట లోకానుభవమునకు విరుద్ధము.

రాజకీయాధికారములు.

“రాజకీయాధికార గౌరవము ద్రావిడులకు గలుగుచున్నదను వాదము దురాలోచనాచూనము” అని సంపాదకులు వ్రాసిరి. ఆంగ్లోద్యమము రాజకీయాధ్యోగములకై పుట్టలేదు. ఒక వేళ నందులకై పుట్టినదని యంగీకరించినను దోషము లేదు. భరతఖండమునందు స్వరాజ్యాదోళనమును జేయుటకు గారణ మార్జ్యోపలబ్ధి గాని ఆంగ్లేయ ద్వేషముగాదు. హైందవులు స్వదేశము నందున్నతోద్యోగలాభమును గోరుట దోషము గాదు. ఆంగ్లేయు స్వీయాభివృద్ధిని గోరుటయును ఉన్నతోద్యోగ లాభముల కాశించుటయును దోషము గాదు. బొంబయిరాష్ట్రమునందు నివసించెడి యాంగ్లేయులకుగాని ద్రావిడులకుగాని బొంబయి రాష్ట్రాభిమాన ముండుట ధర్మము. అమెరికాదేశవాసులైన యాంగ్లేయులు జర్మనులు అమెరికా దేశీయులుగ బరిగణింపబడుదురు గాని ఆంగ్లేయులుగను జర్మనులుగను బరిగణింపబడరు. కాని రక్తబాంధవ్యముభాషాభాంధవ్యముసాంఘిక సంబంధమును గాపాడవచ్చును. లోకమునందేమహత్కార్యముగాని వ్యయప్రయాసలు లేకను సాధ్యము గాదు. అఖిలజానాంగీకారమును బడయ నేరదు. ఆంగ్లేరాష్ట్రవిర్మాణము రాజ్యధర్మమునకు సహజస్థితిగాని అభూతపూర్వము గాదు. ఆంగ్లేభాషావికాసము ఆంగ్లేప్రజా ప్రబోధము ఆంగ్లేదేశభ్యుదయము ప్రత్యేకాంగ్లేరాష్ట్రమునకు ముఖ్యఫలములు. ఆఫలములు మహాసంకల్ప సంజాతములు గాని దురభిమానదురహంకారజాతములుగావు. ఆంగ్లేవ్యక్తివికాసమును భారతజాతీయబలమును, లోకధర్మమును ఆర్యతీలకసంపాదకులు సూక్ష్మదృష్టితో నవలోకించుచు ప్రత్యేకాంగ్లేరాష్ట్రసమస్యను నిర్ణయించుటకు బూనుకొనుట వివేకము, ధర్మము.

ప్రీమియము బాండులు.

దేశారాధనము స్వార్థపరత్వము లేనపుడు పవిత్రమై యుండును. స్వలాభాపేక్షతో గూడినదైనను దేశారాధనము సంస్థవనీయము గాని నింద్యముగాదు. స్వలాభాపేక్ష లేని నిష్కామకర్మ అపురూపమై యున్నది. ఇంగ్లాండునందు యుద్ధమునకు పూర్వము పాలకులకు 100-కి 3 వడ్డీవోపున అప్పు పుట్టుచుండెను. ఇప్పుడు 100-కి 5 చొప్పున వడ్డీని అప్పులకై పాలకు లిచ్చుచున్నారు. లాభాపేక్షవలన ప్రజలు దాచియుంచిన ద్రవ్యమును సయితము పాలకుల కప్పును పెట్టుచున్నారు. తిరిగి ఇంగ్లాండు అప్పు చేయవలసినయెడల ప్రీమియము పత్రముల పద్ధతి నవల-బించెదరా యని భావకు లా గాని ప్రశ్నించినపు డభ్యంతరము లేదని వారు తెలిపియుండిరి. ఈ పద్ధతి యూరపుఖండమునందలి ముఖ్యరాజ్యములందవలంబించబడుచున్నది. ప్రజలకు వడ్డీతోపాటు గొప్ప బహుమానము రావచ్చునని యాశ యున్నపుడు అప్పుపత్రములను గొనుటకు ఉత్సాహము గలుగును. అప్పుపత్రములను గొనువారలకు తాము లక్షాధికారులము సులభముగ గాగలమును నాశ గలిగి పత్రములను గొనుట కుపక్రమించుదురు. డర్బీ స్టీవునుకు 1,50,000 టికెట్లను జనులు సులభముగ గొనుచుండిరి. ఈ యభిలాష మెయిలు పత్రిక వ్రాసినటులు భార్యలందును మార్కాపులందును మాత్రము లేదు. ఆంగ్లేయులందును గలదు. డర్బీ స్టీవునుకు సగము టికెట్లకంటె నధికముగ నాంగ్లేయులు కొనుచుండిరి. గవర్నమెంటు పత్రముల జట్టి బేరములందు సయితము ఆంగ్లేయులు ప్రముఖులుగ నున్నారు. కంపెనీ భాగముల జట్టి బేరముల పద్ధతిని పాశ్చాత్యులే ఈ దేశమునందు స్థాపించిరి. ఈ పద్ధతికి కారకు లెవరైనను ఈ పద్ధతి ననుసరించి గవర్నమెంటు వారపును చేయదలచిన అప్పు సులభముగ పుట్టుటకు వీలుండును. వడ్డీలో పడవవంతును ప్రీమియము పత్రములకై వినియోగించుట కేర్పాటును జేసిన పాలకులకు నష్టము గలుగదు. ప్రజలుత్సాహముతో పత్రములను గొనగలరు. సర్ విలియము మేయరుగా రీవిషయమై యోచించుట సమాజసము. ఇతర రాజ్యములు సామాన్యముగ నవలంబించెడి పద్ధతిని సంతటదశయందు నిటిపూ సామ్రాజ్య మవలంబించుట ధర్మ విరుద్ధము గాజాలదు.

త్రాగుటకు సౌకర్యములు.

“జనులు మితముగ త్రాగుటకయి యున్న సౌకర్యములను తగ్గింప గూడదని లెక్కటిసెంటు గవర్నరుగ రభిప్రాయ పడుచున్నారు. సారాయి దుకాణములను పెంచిన కొలదిని త్రాగుట వృద్ధియగు చున్నదని కొంతమంది జిల్లాధికారులు వ్రాసిన మాటలతో సర్ హోమ్స్టర్ బట్లరుగ రేకెడింప జాలరు. లై సెన్సులను ఇప్పటికంటె తగ్గించుటకు బర్మాపాలకు లాప్సకోనరు. ఎందువలన ననగా లై సెన్సులను తీసివేసిన యెడల ప్రజలు దొంగతనముగ సారాయిని చేసికొని త్రాగదురు” అని బర్మా ఆర్మీ పరిపాలనపు రిపోర్టులో వ్రాయబడియున్నది. యుద్ధమునకు పూర్వము సారాయిని త్రాగుట కలవాటుపడిన దేశములు ఇప్పుడు మద్యపాన నిషేధము వలన బాగుపడినవి. కొట్టుకుక్కొట్ట రూపాయలను ప్రజలుమర్చిరి యోగము చేయకుండ మిగుల్చుకొనిరి. రష్యాలో త్రాగుట పూర్వముగ నాపబడుటవలన ప్రజలెక్కువ యాకోగ్య పతులయిరి. దేశభిమానులయిరి. అతి సాహసముతో బోరుచున్నారు. అనేక కుటుంబములు బాగుపడినవి. సంసారసౌఖ్యము లధికమైనవి అని రష్యా ప్రభుత్వమువారే పలుకుచున్నారు. ఈనూతనప్రపంచపునంగతులను బట్లరు దొరగారు వినినట్లే లేదు. వేయికండ్లతో దోపాన్వేషణమును జేయుచుండు దొంగతనము వారు సారాయి లైసెన్సులను తగ్గించినవో దొంగత్రాగుట వృద్ధియగుననిచెప్పట హాస్యముగనున్నది. నిరపరాధులను వేధించుకొని తినుచున్న సి. బి. డి. వారిలో సగము మందిని లై సెన్సులేక

దొంగత్రాగుట త్రాగువారిని పట్టు కొనుట కయి నియోగించిన యెడల ప్రజలకు ను ప్రభుత్వమునకును హాయి గలుగ గలదు. క్రొత్త దుకాణములను పెట్టినవో సురాపానము వృద్ధికాదనుట సాహసము. పూర్వము సారాయి దుకాణములు లేని స్థలములలో క్రొత్త దుకాణములను తెరిచుటవలన ఆ గ్రామ ప్రజలు సురాపానానందములను కొంచెలు గుల్లచేసికొనిరిని అనుభవము విచిత్రముగలదు. ఇంటి కెంతి దగ్గరగ ఈ దువ్యవసన కారకములను తెచ్చి పెట్టుదుమో అంత చేటని మనుష్యునుభవము ఘోషించుట లేదా! బట్లరు గారి తర్కము వారికే బోధపడవలయును గాని యితరులకు బోధపడవలయు లేదు.

నుంగంబారిం ధర్మముచ్చేయి వైద్యశాల

గావుసాహెబు కలకత్తాను వెళ్లి గామములందొక్క గావల భక్తభక్త్యులకలకను దెన్న పురియం నింకొక భక్త్యైక్యాలును మేప్పడినది. ఆదివారము సాయంత్రమున నుంగంబారిమునం పిసోదరులు ఏర్పాటు చేసిన ఆయుర్వేద వైద్యశాలమునకు న్యాయమూర్తి అయ్యుండొక ప్రాంత్యోజ్యమును జేసెను. ఈసోదరు లెగవురు చెన్న పురివాక్రవ్యల కనేకవిధముల యువకారమును జేయుచున్నాడు చెన్న పురియం చెప్పి కార్యమైనను కిరీచూయును బోచుచున్నది. వారకాలం వైద్యశాలలు అన్న వాన కమూజులు కిరీచేరు పోషింపబడుచున్నవి. పచ్చయప్పకళాశాల ప్రీతికళాశాల సంస్కృత కళాశాల ఆయుర్వేద వైద్యశాల మొలగు ననేక భక్త్య సంస్థాపనలను పోషించుచున్న ఈసోదరులకు సర్ ముద్రహ్యణ్య అయ్యరు ప్రకండించుచు కలెయుగమునం పవరించిన వానకళ్లని కొనియాడెను. ఏయుపాసముచేతనే నను మావసేను జేయుచు ప్రాజ్ఞ లిశ్వరాధాశ్రమమును జేయుచున్నారు. రో గా త్తలైస జనులకు వైద్య సహాయమును జేయుట యుద్ధపు ధర్మము. ఈ సోదరులు ఆయుర్వేద వైద్యశాలల స్థాపించుట వలనను ప్రజలకు వైద్య సహాయము లభించుటయేకాకను ఆయుర్వేద వైద్యశాస్రమును పోషణము గలుగుచున్నది. సి. పి. రామస్వామయ్యరు గారు తెలిపినటులు పి రాముచ్చేదా శ్వేషణశాలను స్థాపించి ఆయుర్వేద వైద్యము నుద్ధరించుటకు బోధపడుదురని నమ్ముచున్నాము. ఇట్టి అశ్వేషణశాలయములు పాశ్చాత్య వైద్యులు ఆయుర్వేద వైద్యప్రాశస్త్యమును గ్రహించుటకు బోధపడ గలవు. గావుసాహెబు కన్నున తెట్టిగారు గావుసాహెబు గామాజం తెట్టిగారు ఇంకను నిట్టిభక్త్యకార్యముల ననేకములను జేయుటకై త్రిపున్నారాయణుడు వారి కాయురానోవైద్యశ్యముల కొసంగి కాపాడుగాత!

ఒక నూతన సిద్ధాంతము.

గౌరవనీయులగు శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ విచారణ సంఘము దేశము నితర విశ్వవిద్యాలయ వ్యవహారములనుగూడ విచారించ వలసికదని సామ్రాజ్యసభలో నుపపాదించిన తీర్మానమును నిరాకరించుచు బొంబయి, మదరాసు ప్రభుత్వములవా రట్టి విచారణము కావలయునని వ్రాసియుండలేదని నిరాకరించుట కొక కాదని జను గమాళ్లగుగారు మండిచి యుండిరి. ఏవిషయమును గారి స్థానిక ప్రభుత్వములు కోరలేదని ఆపినేసినయెడల వారు కోరుకప్పుటి కనేక శిల్పములు పట్టనప్పడు. మోస్తే సంస్కరణములను స్థానిక ప్రభుత్వము వారు కోరియుండిరా? వారు కోరునంతవఱకును చొరవననువా రాగియుండెద యెడల ఆ సంస్కరణము లింతవఱకును నుపమును బాల్చుట్టనే గాను! ఈనూతన సిద్ధాంత మిట్లనున్నప బడేనేని పురోభివృద్ధి కాకనే పోవచ్చును. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారి యొక్కయు, అందులో ముఖ్యముగ రాజ్యవత్తిరిగిగారి యొక్కయు-రిగి, దేశధాతు వెట్లావచున్నదియు, నాడివిడ చేయుచున్న పరీక్షించుటయును, ఆదర్శము విచిత్రమునును నీమూమునుంచుటయును, లెమచేత్తికొంద పనిజేయు స్థానిక ప్రభుత్వములకు, ఉద్యోగులకు, తాము పెట్టుకొనిన ఉపద్యమనకు తెగిన్నాను నడచుట కాజ్ఞాపించుటయును గారి స్థానిక ప్రభుత్వములు కోరలేదని చెప్పటగాదు. మోస్తే ప్రభువుగాని, హోమ్స్టేప్రభువుగాని మెక్లగనుగారి నూతనసిద్ధాంతము ప్రకారము పాలించి యుండలేదు.

హో స్పీట మ్యూనిసిపాలిటీకి 1917-18 సంను ఆదాయము రూ. 25,630 నిలువసామునోవేరే రూ. 34,740. అందు విద్యాలయముల నుండి గాబడి రూ. 2250, విద్యాలయములపై వ్యయము రూ. 4,910. విద్యాలయములకై రూ. 920ల నిచ్చుటకును విద్యకు సంబంధించిన ఇతర విషయములందు రూ. 500 నుండి రూ. 640 లకు సామును చెచ్చించుటకును పాటలు నిశ్చయించిరి. మ్యూనిసిపాలిటీకి వ్యయముపోను నిలువ రూ. 4550. హో స్పీటయందు విద్యావ్యాప్తకు చేయుచున్న వ్యయము స్వల్పము. దానినిపృథ్వి చేయుట యవసరము.

పరమహంసంగమము

పరాసు మెయిలు స్త్రీమరును టార్పెడోతో కొట్టుట.

హాండువారి కలహము - హాండువారి ఆగ్రహము.

సిరియాలో తురుష్కల దారుణ కృత్యములు.

అమెరికాలో ఆహారపదార్థములకు కలహము - ఆయుధనిర్మాణశాలలను ప్రేల్పుటకు కుట్రలు

(రైలు రు ఏ జన్మి.)

ఇంగ్లండు

అంతర్జామలను నశింపజేయుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:—యుద్ధకాలము అంతర్జామలను నశింపజేయుటకు చర్యలు చేపట్టినది. రెండు బ్రిటిష్ కావలికాకలు 2 అంతర్జామలను తలపడెను. ఒక అంతర్జామి మునిగిపోయినది. రెండవదానిని సంహరించెను. ఇంకొక జలాంతర్జామిని ముంచితి నని నావికా కమాండర్ నుడివినది. నీటిలో నడచుచుండ నొకా నావికా మొకటి అంతర్జామిని ముంచిన దని పార్లమెంటు ప్రజల కంటే సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెగారు నుడివినది.

ప్రాచ్యభారతీయ చరిత్ర

శ్రీబాద్రి చక్రవర్తిగారు తెరచుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:—సేను శ్రీవారు ఈ పాఠశాలకు ప్రారంభోత్సవముగావించిరి. ఇండియా ఈజిప్టుదేశములందు అభివృద్ధిని సత్ప్రతిపాదనమును కలిగించిన శాఖలవారికి నూతన పరవానకాశమును ప్రార్థనములందు ఆంగ్లావాణిజ్యాధిక్యతను ప్రతిఘటించుటకు స్థిరములుటకు యత్నించిన వాణిజ్యశాఖలవారికి సాంకేతిక నూతనవిషయ పరవానకాశమును ఈపాఠశాల కలిగించినది. బ్రిటిష్ జనాను దేశములకుగల సానుభూతి నీవలన సత్ప్రతిపాదన మొందగలదు. ప్రార్థనములందున్న వివిధ భాషల వారి జీవిత భావములను గూర్చి స్వాధీన పరత్వములేని దౌరతనమును నాగరికతగల వాణిజ్యమును విధించుటకు పంపబడు విద్యార్థుల కీపాఠశాల చక్కగ నెర్పగలగు నేని దానివలన కొంగు నుపాత్పత్తి ముట్టినదని మన మిప్పుడూహించునైన నలవిగాదు. ప్రాచీనభారతీయ వాఙ్మయమును విజ్ఞానాత్మకమును మానవ ప్రయత్నమునకు పరమాధిక్యము యున్నది. ప గం ప వా గ త ప్రాచీనభారత విజ్ఞానాత్మకమును గ్రహించుట యందు ప్రజల కత్యుత్సాహము నభివృద్ధి కలగించుట కలిగింప గలుగు నేని నీవిని గ్రహించుటకు విద్యార్థులకు తగిన సదుపాయము చేయగలగు నేని ఉద్దేశ్యము తాగుచున్నది. ప్రజలమునకు విద్యార్థులకు నుపాదానమును జరుగుచున్న తరమున నీపాఠశాల తలుపులు తెరువబడ నున్నవి. ఈరెండు వత్సరములను జేయు మాపాఠశాలదేశములవా రందరను న్యాయపక్షమున పాఠశాలను నకు సంపూర్ణ స్వాధీనత్యాగముతో పోషింపి అర్హతలములను ధానికములతో నొకరి కొకరు ప్రీతి పోషింపి పుచ్చేయు చుండుటచే సానుభూతి యందు భావములను సామ్రాజ్యవాదుల కందరికిని జక్యము కలిగినది. ప్రాచ్యదేశ జీవన భావల యదాగ్ర కావ్రేక జ్ఞానమును కాంతిని నీపాఠశాల వ్యాప్తిపరచుచున్నది నేని పరస్పరానురాగమును సామ్రాజ్యభక్తియుసామ్రాజ్యవాదుల కందరికినియంతగా భిన్నమొందగలవు. ఈ పాఠశాలస్వరూప సంతృప్తికామి నలినన సుప్రసిద్ధ పండితులను గాజనీతిజ్ఞులను చూపిన నిరుపమాన కార్యనిర్వహణ ప్రశంసనీయును. దీనికై శ్రద్ధాపూరిత వారిలో నొకరుగ్రామ ప్రభువుగారు మృతిమొందినందుకెంతయు చింతింప న్నాను. వారు సజీవులై యుండినచో వారి హితోపదేశమును వారి అనుభవమును ఆమోల్య సహానుభూతియగుచు ఈ పాఠశాలకు ఉదారభావముతో నమి నిర్వహించి సామ్రాజ్య సేవ నొనరించిన వాఙ్మయ ధన్యులు. ఈ పాఠశాలయందు నేర్పబడెను సర్వవిషయములు సమగ్రములగుట తగినంత ధనము పుష్కలముగ లభింపగలదని తలచుచున్నది. ఎల్లజాతులవారికిని ఎల్ల భాషలవారికిని విద్యను ఒకచుట్టును నేర్పించుటకు అభివృద్ధిని కలిగించుట కేర్పరచబడిన ఈ పాఠశాలను భగవంతు డహగ్రహించుగాతరం ప్రార్థన గ్రహించుచున్నది.

ప్రాచ్యభారతీయ చరిత్రములవారి ఆశయముల కీపాఠశాల విద్యార్థుల స్థానములను గాఢమున కట్టెను ప్రభువుగారు నుడివినది.

రబ్బరు.

లండను, ఫిబ్రవరి 21:—గత నెలలలో తోటలరబ్బరు 6884 టన్నులు దిగుచుతి చేయబడినది. 6164 టన్నులు చేర్చబడినది. పారా-తోటలరబ్బరు ఈసంవత్సరము 10715 టన్నులును 1897 టన్నులును.

ధరలు

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—ధరలను హెచ్చించుటకు సరుకులను నిలువయుంచుటయును అజ్ఞాతములు చేయుటయును తంత్రకర్మములు గావని డెకను పోర్టు ప్రభువుగారు నుడివినది.

ముంచబడిన నౌకలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:—నిన్న 18,000 టన్నుల నౌకలు ముంచబడెను. వెర్సెనసు నౌకలోని 1 పాశ్చాత్యమును ముగ్గురు చీనావారును కనబడలేదు.

కేంద్రాప్రధాన మంత్రి

లండను, ఫిబ్రవరి 24:—సేను జార్జిచక్రవర్తి గారు కేంద్రాప్రధాన మంత్రి సర్ రాబర్టు బోర్డెనుగారికి దర్శన మొనంగిరి.

బ్రిటిష్ నౌక

లండను, ఫిబ్రవరి 24:—వెర్సెనసు అను బ్రిటిష్ నౌక ముంచబడినది.

దేవభాధికారులకు హెచ్చరిక

లండను, ఫిబ్రవరి 23:—వ్యయము తగ్గించుటకును పంట హెచ్చించుటకును ప్రజలను స్వతంత్ర తరగముల వారు ప్రోత్సహింపవలెను. సహకారవిధానమున వ్యవసాయముచేయుటకు ప్రజాసంఘము తీర్పడవలెను. మన బాధ్యతను వర్ణించుటకు వాఙ్మయము చాలదు- తుణుకునైన వాఙ్మయ జరుగరాదని లాయెడు జార్జిగారు హెచ్చరించెరి.

కాగితముల కరువు.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:—వాస్తవత్రికల పరిమితిని తగ్గించుటకు దొరతనమువా రాజ్ఞాపింప నాలోచించెరి. ఆరవేనిపత్రికప్రతికల రేటు ద్విగుణ మొనర్పబడినదని ప్రతికల వారు ప్రకటించెరి.

శత్రువులతో వ్యాపారము

లండను, ఫిబ్రవరి 22:—ప్రాదేశములందలి జర్మనులకు ఘములతో వ్యాపారము చేయుచున్నందులకు ప్రాంతబ్రిడ్జి వస్త్రునిర్మాణ శాలాధికారి హెర్బెర్టునుగారికి ఒక సంవత్సరము కారాగృహ వాసమును అతనిసంతునకు 50 పౌనులు జుర్రానాయకు మంచెట్టరు నగరమునందు విధింపబడెను.

50 లక్షల మంది సైనికులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 24:—హిందూదేశమునందున్న వారిని గాక 50 లక్షల మందిని నిలువించుటకు అంగీకరించు పత్రికలు నేడు ప్రకటింపబడెను.

సింహళిమున నిర్బంధము

లండను, ఫిబ్రవరి 19:—(సెయిట్సు సెటలుమెంట్సు) మలయా స్టేట్సులోవలె సింహళిమున గూడ నిర్బంధమునేర్పరుప నాలోచించు చున్నామని పార్లమెంటుప్రజల సభలో చాల్మరు లాంగుగారు నుడివినది.

ఫ్రాన్సు

పరాసువారి ధైర్యనిశ్చయములు
లండను, ఫిబ్రవరి 22:—పరాసువారి ధైర్యనిశ్చయములు చాల సంస్థాపికముగ నున్నవి. నే నిచట సంతోషాశ్చర్యకొంటిని. దానిని వివరించు కీతిని నేను తెలిసికొందునని నగరధ్యుగారు చెప్పిన విశేషమును వ్రాసెను.

ఆంగ్ల యుద్ధము

లండను, ఫిబ్రవరి 23:—గుండెకోరు కు తీరమున కందకభాగమును 80 మంది సైనికులను వశపరుచుకొని స్థానమును బలపరుచుకొంటిమి. వెటిటూ మిరామాంటుకు దక్షిణమున నొక స్థానము నాక్రమించితిమి. సాచెజుకు ఆగ్నేయమున దాడి సలిపి చాలమందిని హతముచేసి చాలకందకములను నాశనముచేసితిమి. ఆర్మెంటరీమకు దక్షిణమునను స్టోగుస్ట్రీటు అడవి సమీపమునను మేము శత్రువైమానికులను తరిమితిమి. మాకందకములను చేరిన స్వల్పసంఖ్యాకులు హతముచేయబడిరి తక్కినవారు పట్టుకొనబడిరి.

పట్టువడిన శత్రు సైనికుల సంఖ్య

లండను, ఫిబ్రవరి 23:—జనవరి 1వ తేదీ మొదలు ఈనెల 19వ తేదీ వరకు 1600 మందిని దాడులలో పట్టుకొంటిమి. మా ఫిరంగుల గురి చాల నధికముగ నుండుటచే శత్రు సైనికుల కాహాపదార్థములు సరిగ నందుటలేదు. మరియు వారి ధైర్యము చెడినది. ఇదియే దీనికి కారణము.

నిరంతరమును కలిగింపబడిన మొత్తడివలన శత్రువులు ఆంకరునదియొద్ద ముఖ్యస్థానములను వదిలిపోయిరి. మిరామాంటు దక్షిణమునను ఆగ్నేయమునను మేమొకమైలు రంగమున ముందునకు బోయి వెటిటూ మిరామాంటును చేరితిమి. నేరికి దక్షిణాగ్నేయములందు 1½ మైళ్ల రంగమున ముందుకుపోతిమి. తెచ్చుకు పడచట శత్రువులొకస్థానమున చేరగ వెంటనే తరిమితిమి.

లండను పటాలము దాడియందు కేంద్రా పటాలమును మించినది. ఈ సేనవారు 170 మంది ప్రవ్యవసాయ 5 మర ఫిరంగులను పట్టి తెచ్చి కనీసము 800 మందిని హతము చేసిరి. 20 వ తేదీని మార్గాప్రమయముకు గంటముందు గ నీ దాడి జరిగినది. నే న లో ని మధ్య భాగము వారు ప్రవ్యవసాయ బాంబులను వేయుచుండ ప్రక్కల నున్న వారు జర్మను కందకములకు వెనుక 500 గజములలో తలపడిరి. క్రొత్త జర్మను సేనాము సందిగ్ధము లగు నుత్తరువుల నిచ్చి సైనికులను కలవరపరచిరి. బ్రిటిష్ సైనికు లొకగంటవరకు నటసుండి పూర్తిగా నాశనము చేసిరి. పిచ్చట జర్మనులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చిరి.

200 మంది బ్రిటిష్ సైనికులు హతులైనది నిన్ను జర్మనులు పంపినవారువాస్తవము కల్ల. న్యూజీలండువారు దాడి సలిపి ఆగంటకు వైగా శత్రువుల కందకములలోనుండి చాలమందిని హతముచేసి 14 గుర్రుని పట్టుకొనిరి. అరట 200 శవము లుండినచో వానిలో 175 జర్మను శవములే అని బ్రిటిష్ వారు ప్రకటించిరి.

పరాసువారి స్త్రీమరును ముంచుట.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 24:—చీనానుండి ప్రాచ్యుకు సింగా లీలు, టిరయిలనులు, అధినేతలములవారు మున్నగువారివాండ్రను తీసికొని పోవుచున్న ఆఫసు ఆను మెయిలు స్త్రీమరును మధ్య ధరాసముద్రమున టార్పెడోతో కొట్టి ముంచిరి. దానితోనూడ నున్న 2 యుద్ధ నౌకలును సహాయము వచ్చిన మరియొక యుద్ధ నౌకయును 1450 మందిని కాపాడెనని అధికారులు ప్రకటించిరి.

దాడులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 24:—అల్బానులో రైనునందు ఫిరంగులు కాల్చబడెను. సోయిసన్సు బెజునవాల యొద్ద మేము శత్రువులను తరిమితిమి అని నిన్న రాత్రి పరాసువారు ప్రకటించిరి.

శత్రువుల దాడి

లండను, ఫిబ్రవరి 24:—శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చి విస్ఫోబవనవద్ద తలపడ నెంచి విఫలమైరి. పరాసు విమానము బ్రయావద్ద యంత్రశాలలపై బాంబులనువేసి మరక్షితముగ వచ్చి చేరెను. స్పిన్కోరువద్ద శత్రుస్థానములపై విమానములు 400 కిలో గ్రాములగుండ్లను వదలెను. ఫిరంగులు కాల్చబడెను గాని పదాతులు తలపడలేదు. అల్బానులోని యెలుయొద్ద శత్రువుల ప్రయత్నము విఫలమైనది.

అమెరికా

న్యూయార్క్ లో ఆహారపదార్థములకు కలతలు

జర్మనులకుట్ర.
న్యూయార్క్, ఫిబ్రవరి 23:—ఆహార పదార్థముల ఎగుమతి కఠినతరము కలిగించుటకు జర్మను లీ కలతలు కలిగించిన అధికారులకు నిదర్శనములు దొరకినవి. ఇటీవల మేయరుగారియొద్దకు వెళ్లినవారికి జర్మనులు 4000 పౌనులు నిచ్చి రని తెలిసినది.

ఆయుధ నిర్మాణమున గుర్తు కట్టుట
ఫిలడెల్ఫియాలో 2500 మంది అల్లరి చేసిరి. వారిలో ఒకడు చనిపోయెను. 14 గురికి గాయములు తగిలినవి. జర్మనుల ప్రోత్సాహమే దీనికి కారణము. మ్యూజిటరు-కన్వీక్టులలో ఆయుధనిర్మాణశాల లనేక మున్నవి. అచట నాకస్మిక్ ముగ కొన్ని మంటలు లేచినవి. సాంగ్రామిక శాసనము అయి జరుపబడినది ఏమియో లో యంగ్గుటవునందలి ఆయుధ నిర్మాణశాలను తగులబెట్టుట కిద్దరు తురుష్కలు డైనమెటును తీసికొనిపోవుచుండగ పట్టుకొనిరి. కుట్ర వెల్లడియైనది.

వీధల నాశనము

న్యూయార్క్, ఫిబ్రవరి 23:— మామూలు ధగలకు వీధలకు విక్రయించుట కాశాపదార్థములను కొనుటకు పురపాలక సంఘమువారి కధికార మొందుచు శాసన మొరంప కలెనని పురపాలక సంఘమువారు రాష్ట్రీయ శాసనసభ వారిని కోరిరి.

స్కాగ్లాండు నౌక.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— స్కాగ్లాండు నౌకలోని అమెరికావారు కాపాడబడి రని తెలియుచున్నది.

అమెరికా మతగురువు మునిగి చనిపోవుట

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 24:— ఈ నెల 17 వ తేదీన మధ్య ధరా సముద్రమున హెచ్చరించుచుండ ఆధునాకను టార్పెడో టోకొట్టి ముంచిరి. నూవోనండినచ్చిన రాబర్టు హేడెను అను అమెరికా మతగురువు ఆనాకలోనుండి ముగిసి పోయెను. ముట్టాకు తూర్పున 210 మైళ్లలో నౌకముంచబడినది. తక్కిన వారికి సహాయము చేయుటకు మతగురువు సరల నౌకకుపోవుచు మునిగిపోయెను. అంతర్గామి సంఖ్యనుగాని పతాకమునుగాని చూపలేదు అని ముట్టాలోని అమెరికా గాయబారి తంతి వార్తనం నెను.

అమెరికానౌక అంతర్గామిని చులకన చేయుట

న్యూయార్క్, ఫిబ్రవరి 24:—అంతర్గామి నిరంకు శక్త్య మవలంబింపబడిన పిమ్మట లివర్నూలునుండి బయలుదేరిన “ఫిలడెల్ఫియా నౌక”యే మొదటి నౌక. జర్మనులు కోరిన ప్రకారము మేము గురుకులను చేయలేదు. వారి నిబంధనలను పాటించలేదు. వెడదారితీయలేదు. మాకు బ్రిటిషునౌకలెన్నియో కనబడినవి. దోపిడికాకలు కనబడలేదు. మా నౌకలో మొదటి తరగతి ప్రమాణికులు 200 మంది బయలుదేరి నిశ్చయించిరి. ఫిబ్రవరి 61 నుండి పరమానందముతో బయలుదేరిరి. వారి సురణ వార్తను ప్రకటించుటకు ప్రతికానితేఖరులు నౌకలోనికి వచ్చి వారి కుల గోత్రనామాదులను వ్రాసుకొని వెళ్లినను వారు ఫీలిచెందలేదు. రెండవ తరగతివారు 66 గురును మూడవ తరగతివారు 114 గురును నౌకలో నుండిరి. ముంచబడిన హాస్టానికు నౌక నావికులుగూడ వీరిలో నుండిరిని నౌకాధికారులు ప్రకటించిరి.

కెనడా

కెనడా సేన.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:—విదేశ సంగర సంగములలో పోరుటకు 4 లక్షల మంది కెనడాలో చేరిరి. వీరిలో 3 లక్షల మంది యిదివరకే అట్లాంటికు సముద్రమును గాటిరి. ఇంకను సేనను కూర్చు నిమయ మాలోచనయం దున్నది. 3 లక్షల మంది స్త్రీలును పురుషులను కెనడాలో ఆయుధ నిర్మాణమునందు పని చేయుచున్నారు. ఆయుధ నిర్మాణమునకు బ్రిటిషువారికి 5 కోట్ల పౌనుల నిచ్చితిమి. అదిగాక 6 కోట్లు సమకూర్చబడెను. మిశ్రమండలికి విజయము కలిగినగాని సంధి స్థిరపడలేదని కెనడావారు నిశ్చయించిరిని కెనడా ప్రధాన మంత్రి సర్ రాబర్టు బోల్డెనుగారు నడివిరి.

కెనడా స్త్రీలు

ఒటావా, ఫిబ్రవరి 22:— కెనడా స్త్రీలును బిడ్డలును యుద్ధ రంగమునకు కెనడా శేవులలో బయలుదేరు స్త్రీయలలో ప్రమాణము చేయరాదని పాలకసంఘమువారు ప్రక

హాలండు

7 హాలండు నౌకలను ముంచుట

లండను, ఫిబ్రవరి 24:— బాల్టిక్, హర్జుండిట్స్, థెయిలాండు, గాల్ఫెరులాండు, జకాట్రా, మెనాడో, బెన్గో యింగు, అను నౌకలను 22-వ తేదీన టార్పెడో టోకొట్టి ముంచిరి. నావికులు దరిజేర్చబడిరి. అందరును బ్రతికిరిని తలచుచున్నారు. మొత్తము 7 స్త్రీయలకు 23000 టన్నులు. మెనాడో, బాంజోయింగు నౌకలు బహిష్కరణనుండియు జకాట్రా నాడరుజికు నౌకలు న్యూగార్కు నుండియు గాటరుడంకు వెళ్లుచుండెను. ఆ కుప్పరుడం నుండి గాల్ఫెరులాండు నౌక బోనెనైగసుకును ఎమెలంకు నౌక న్యూయార్క్ నకును వెళ్లుచుండెను. బాంజికునౌక. రాట్జుయునుండి ఫిలడెల్ఫియాకు వెళ్లుచుండెను. ఆంగ్ల సముద్ర పట్టిన ముఖమున నవి నున్నియు ముంచబడినవి. ఈయ్యములను గుర్చి హాలండు దొరతన మువారు స్వయముగ నే ఉత్తరువుల నొసంగిరి గాని ఆంగ్ల నౌకా దళమువారి సహకారేను. వారేమియును తెలుపలేదు.

హాలండు నౌకలను ముంచకుండవలెనని హాలండువారు జర్మనుల నడుగగ వారందుల కంగీకరించెదముగాని వ్రాచి పడలేదునని తెలిపిరి. దానిని నమ్మి ఈ 7 నౌకలను 22-వ తేదీన ఏక ముహూర్తమున బయలుదేరినవి. వాని ప్రజలులను పరీక్షింప కయే వాని నన్నిటిని ముంచిరి. నావికులలో 200 మంది గరిజేర్చబడిరి. తక్కినవారు మృతికొందరిని తలచుచున్నారు.

హాలండు ప్రతికరులకు కిరణముగ వ్రాసినవి. ఇది హాలండువారి స్వాతిత్వములను నిరూపించుట. గౌరవముగ లడేశముల వారెవ్వరు నిట్టి అపకృతిని సహించజాలరు. హాలండువారి గౌరవమున కిక్కడ్రము కలుగదు. తిట్లపడేశములలో నింతటి సహపకృతి ఇదివర కెవ్వరును పొందియుండలేదని ప్రతికలు వ్రాసినవి.

హాలండు వారు బ్రిటిషు వారిలో నాలోచించి వారు చూపిన దారిని నౌకలనుబంపిన నన్నియును భద్రముగ శేవు చేయుందును. హాలండు వారు జర్మనుల మోసపు మాటలకు లోబడి వారి కనువర్తనలై ఇట్టి పాట్లకు పాలగుచున్నారు. బ్రిటిషువారు హాలండువారికి మాపు గౌరవమును వారి సుమంతయును పాటించలేదు. ప్లాచుకు శేవుకు వచ్చిన నౌకలను హాలండువారి కోరికప్రకారము బ్రిటిషు ఉద్యోగులు విడచిరి. హాలండు రానుబారి వర్గమునందలి యుద్ధోగి ఆశేవు నకుపోయి నౌకలకు స్వయముగ వాణ్ణిచ్చెను. నౌకలుమామూలుగ పిపములను వెలిగించుకొని బయలుదేరినవి. వెంటనేముంచబడినవిని వార్త వచ్చినది.

మెనాడో నౌక నౌకాశ్రయమునకు చేరినది బాంజోయింగు నౌక ఘోంగు, బాంజికునౌకలు ఇంకను తేలియున్నవని అనుకులువార్తవచ్చినది.

విదేశములలో నున్న హాలండు నౌకలు ఈ నెల 5 వ తేదీలో గా శేవుచేరవలెనని మొదటయు త్తరువొసంగబడెను. పిమ్మట 9-11 తేదీలకు మార్చబడెను. ఫిబ్రవరి 22 నగాని మార్చి 17 న గాని నిరపాయముగ శేవులనుండి వెడలవచ్చునని హాలండు నౌకాస్వాములు నౌకలకు తెలిపిరి. ఫిబ్రవరి 22 న పూర్తిగా భద్రము కలిగింపబడునని తెలుపబడలేదు. కాని మార్చి 17 న నిరపాయముని తెలుపబడినది. ముంచినందులకు చింతిలుచున్నాము గాని ఈ నెల 22 వ తేదీన నౌకలు బయలుదేరుటకు నౌకాస్వాములే బాస్సులుగాని మేము గానుని హేళనందలి జర్మను గాయబారి ప్రకటించెను.

మెసపొటేమియా

మెసపొటేమియా రంగము

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— సన్నియులు స్థానమునకు దక్షిణపు కొనను రెండుమాసల కందకములకు వశపరుచుకొని బలపరుచుకొంటిమి పోరు జరుగుచున్నది. మైగ్రిసుకు పూర్తిగా వరదవచ్చి అభ్యంతరము కలిగించినది.

ఇటలీ

ఇటలీ నౌకలను ముంచుట

రోము, ఫిబ్రవరి 24:— సలానికాకు పోవుచున్న ఎన సునౌకలను ఈ నెల 15 వ తేదీన మటసాను అగ్రమునకు పడమట 160 మైళ్లలో టార్పెడో టోకొట్టి ముంచిరి. సేనలో కొంతమంది కాపాబడిరి.

వేగు సేనను ఘట్టుకొనుట

లండను, ఫిబ్రవరి 23:—కోట డిలానా యొద్ద శత్రువులు వేగు సేనల స్థానము వశపరుచుకొనగ మేము వెంటనే తరిమితినుని ఇటలీవారు తెలిపిరి.

స్వీడను

స్వీడను నౌకలను ముంచుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— హ్యూగోహోమిల్లను అను స్వీడను తెరవాప నౌకను ముంచినందులకు స్వీడనువా రధికాగ్రహమును చెందిరి. స్వీడను వ్యవసాయవారుల కర్తవ్యవరముగ కావలసియుండిన “సోడావైట్టు” 4000 టన్నులు ఈనౌకలో పంపబడెను. క్షమాపణమును నష్టపరిహారమును ఈఅపరాధమునకు చాలిన తేజుకాదని జర్మను పక్షపాతియును అప్తువులై పత్రిక వ్రాసినది. వ్యవసాయమునకు వైట్టులు వలె నుపయుక్తులగు నష్టపులను జర్మను లియ్యకలెనని పత్రికలు వ్రాసినవి.

స్వెయిను

స్వెయిను నౌకర్యములు.

మెడ్రిడు, ఫిబ్రవరి 24:— స్వెయినువారు వ్రాసిన శేఖరు జర్మనులు అచ్చురపు నొది స్వెయినుకు భాగ్యును నష్టము చేసెద మనియు, నారింజపండ్లపంటయందు కొంత భాగమును కొందుమనియు జర్మనుఅంతర్గామిలు కలిగించిన నష్టమునకు ముజాగా స్వెయినులో నిష్పంధింపబడిననౌకలలో కొన్నిటిని విచ్చెద మనియు, స్వెయినువారికి తెలిపి రని బెర్లినునుండి తంతివార్త వచ్చినది.

జర్మనీ

అంతర్గామి మెట్టబట్టుట.

ఆమెట్టరుడం, ఫిబ్రవరి 23:— వార్షిక్కు అను హారెండు దీనియందు దోంబర్లు-వెట్టు కా వెల్లెలకు నడుచు నౌక జర్మను అంతర్గామి మెట్టబట్టినది. వానియందు 14 గురున్నారు. దానిని పైనికులు కాపాడుచున్నారు.

ఈ వార్తమునందు హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల

విర్ణయము.

మొదటి అప్పీలు:— 1. ముఖ్యన్యాయమూర్తి న్యాయోగేశ్వ గిరయ్యగారు, 2. అబ్దుల్ హింకారు, శ్రీనివాసయ్యగారు.

క్రిమినల్ విచారణలు, రెండవ అప్పీలు:— న్యాయో ఎయిలింగు, న్యాయో నేపియగారు.

ఇతర విచారణలు, రెండవ అప్పీలు:— న్యాయో టిట్టకట్టు, న్యాయో జేకోవల్ గారు.

రెండవ అప్పీలు:— శుక్రవారము తప్ప మిగిలిన దినము నందు న్యాయో సదాశివయ్యగారు, న్యాయో స్పెన్సర్ గారు, శుక్రవారమున నీ న్యాయమూర్తు లిరువురు చాఖర్ కోర్టునందు విచారణ బరపెదరు

ఆసలు కేసులు:— సోమవారము తప్ప మిగిలిన దినము లందు న్యాయో కుమారచామిరా శ్రీ గారు విచారించెదరు సోమ వారమున వీరే, నివాళి, సాగంతములు, చాఖరాలను విచారించెదరు.

అక్షరపు అచ్చులను దొంగిలించుట.

గవర్న మెంటు ముద్రణా యంత్ర కాఖయందు ఇటీవల గోవింద స్వామి నాయకుల పనివాగు (అచ్చు సేరావూయువాడు) కొన్ని అక్షరపు అచ్చులను దొంగిలించెను. ఈ కేసును రాజధాని ముఖ్య మేజిస్ట్రేటు గారు శనివారము నాడు విచారించి అతనికి 6 మాసముల కఠినశిక్ష విధించిరి.

పోర్టు సెంటు బార్లీ గెజెటు.

ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీ సోమవారము.

నౌక సర్. డి. ఎస్. శివస్వామిఅయ్యగారు కె. సి. ఎస్. సి. వి. ఇ. గారియొద్దో కాలము, ఈసెనును చుధ్యాన్నముతో ముగిసెను. సర్ శివస్వామిఅయ్యగారు తమ సభ్యత్వ కాలములో ప్రభుత్వమువారికి చేసిన సహకార గ్రంథము చేతి కొని గవర్నరు గారికినను వాక్తమాద్యముల సంవత్సరమున శివస్వామి అయ్యగారు ప్రభుత్వమువారి కొనెచ్చిన యతూర్వ సాహాయ్యమునకు మెచ్చుకొనిరి.

వీరిస్థానమున గవర్నరు గారు కార్యనిర్వాహక సభయందు సామాన్య సభ్యునిగ నొ. వివాహబహదర్ పి. రాజగోపాలాచారియార్ పి. వి. ఇ. గారిని నియమించుటకు సాన్స్కృతిక లంగీకరించినందున, గౌ. వివాహబహదర్ పి. రాజగోపాలాచారియార్ గారు ఈచుధ్యాన్నము ముముక్షువ్యమున ప్రవేశించి ఛార్జి తీసికొనిరి. వీరిగౌరవాత్ము సంగమండ్ల కాలిబడెను.

ముఖ్యసమాచారములు.

బోంబాయి జైల్లిన బొంబాయి గవర్నరుగారు శుక్ర వారమునాడు సాయంకాలము క్రొత్తబకోరా జనరలు హాస్పి టాలను తెరచిరి.

నడకవలన సర్వహాగములు నివాసముగను. యుద్ధము వలన మోటారుబండ్లు దొరకకుండుటచే నిదివరకు బండ్లవిదాద పోవు నలవాటుగల స్త్రీలందరు నిపుడు కాళి నడకను పోవ లసి వచ్చిరి. దానివలన వారికిపుడు వ్యాధులు లేవు. వారు ఆనాడును తృప్తి. అని లంచునులో పాల్లేకపోయి యొక ను ప్రసన్న వైద్యుడు చెప్పెను.

హిందూ ముగ్ధమున గాయమునగిరి జాత్యురయిండును బాంబాయికి వచ్చిరి. 29 నెలలు నిద్రించెను. పాలకు కడతేను. ముగ్ధునిద్ద వైద్యుల తండ్రుల యితిని పరీక్షించిరి. ఇట్లు ప్రాప్తవేళయిన వెలమో వైద్యులయం మండేన. కొన్ని కడముల క్రితము కొంచెము కడలిక నిర్దు మూపెను. ప్రకాశం మొదలక ప్రాగి ప్రక్కకొత్తిరితను. ఇతని విపుడు వాగును ముగ్ధమునకు పంపిరి.

హిందూవులు వారి వారి మూలములలో చేరుట కను నులించుకొందులకు దొరకనువాటి వందనము లర్పించుచు ఇండియనులకును ఆంగ్ల ఇండియనులకును పదవియందును పదవియందును భేద ముంచునూడవని దొరకనువారిని కొరు చు బంగాళా హామీముగాలు పీఠువారు హేమేంద్రనాథ దత్తాగారి అధ్యక్షులక్రింద సభచేసి తీర్మానించిరి.

పోలకుగారు గుత్తికి పోవుట:— గత శుక్రవా రమునాడు పోలకుగారు గుత్తికిపోయిరి. శనివారమునాడు ఏద్యుత్తు పురమందిరమునందు పెనుగొండపురవాసులగు శివశం కరముగారు ఒకసన్మాకపుత్రమును గంధపుచెక్క పటము నం దువచ్చి పోలకుగారి కొనంగిరి. పోలకుగారు ప్రత్యుత్తర మునిచ్చుచు తాము మఱల ఇంగ్లండుకు పోయి నప్పుడు భారతీ యాలకొకటి నిరంతరము పాటుపడుచుండెదమని చెప్పిరి.

ఈ సమావేశమునకు సంబంధించిన ఆయుర్వేద ప్రద ర్శనమును ఈనెల 24న తేదీ సాయంకాలము వైద్యరత్న పం డిర డి. గోపాలాచార్యులవారు తెరచిరి. దేశమునం దన్నిభా గములనుండియు 300 మంది వైద్యులును హాకిములును వచ్చిరి. నిరూపాక్ష మతాధిపతులగు శ్రీశంకరాచార్య స్వాములవారు గురవ సుప్రసిద్ధాయుర్వేద పండితులు. వారుగూడ సభకు హాజరి. ఈప్రదర్శనములవలన ప్రాకృత్యుచేత విధానజ్ఞు లాం దొంతి నగరము సెయ్యం నర కాళము గలదు. దేశమునందు పేరు పేరు నావులలో శాస్త్రవైద్య మనందరు లుండవలెనని పండిత గోపాలాచార్యులవారు నుడిచిరి.

1916-17లో 73,700,000 యకములలో 45 సాగు చేయబడినది. 1915-16లో కంటే 100-కి 2 రెట్లు హెచ్చు. పరిశ్రమ గురి విద్యుదు 84,079,000 టన్నులు ఈ సంవ ర్షము లభించునని తలపబడినది. నిరుదు 82,824,000 టన్నులు లభించెను. ఈసంవర్షము సాగుభూమియు పంట యు గూడ మిక్కిలి హెచ్చు. బంగాళము; బీహారు, ఒరిస్సా చెన్నై; బర్మా; సంయుక్తపరగణాలు; సింధు దేశముల లో తీరకాలపుపంట బాగుగా పండినది. ఆసాము, బొంబాయి, మధ్యప్రదేశములలో పంటలును బంగాళము, బీహారు-ఒరి స్సాలోని వేడవిపంటయును వడల కలనకు వ్యయములను పాద మెయ్యెను.

శివ దయానాథ్ తాయుర్వేద మహాసభాధ్యక్షులగు మహాగారి సర్ రామకృష్ణ జి. సి. ఎస్. ఐ; జి. సి. వి. ఇ. గారు ఈనెల 24న తేదీ ఉదయమున పూనా పురమునకు చేరిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు డాక్టరుదేవ ముఖగారును పూనా పురమునకు సంఘాధ్యక్షులగు ఆస్టిగారును లోకమాన్యతిలక్ చెల్మెట్టి - మొరార్జీ మున్నగు సేవకజన ప్రముఖు లును బైలుట్టిమనువద్ద శ్రీ మహారాజావారికి స్వాగత మొ నుడి. ఈరోజున శ్రీ వారిని తీసికొని వెళ్లిరి. మధ్య మధ్య కాలలోట్ల నూరేగింపును నిలిపి చాలయంది ప్రముఖులు శ్రీ వారికి బొంబాయి చేర నొనరించిరి. ఈరోజున వేడలిక మూర్తములు దొరకములలోను పతాకములలోను విలవంపుల లోను చాల మహోహముగ నలంకరింపబడినవి.

స్థానిక వార్తలు

నూరిమను టపాలు:— మారిమను టపాలు జన రలు పోస్టాఫీసులో 28న తేదీ సాయంత్రము 3-15 గంటలకు కట్టివేయబడును.

మునిసిపలుబిల్లు:—దక్షిణ భారతవాణిజ్య సంఘ మువారు ఈ సాయంకాలము 5 గంటలకు సమావేశమై బిల్లు లోని కొన్ని విషయములను చర్చించెదరు.

శిశుసోషలసంఘము:—ఈ సంఘమువారి సంత త్వరసభ మార్చి 8-న తేదీని సాయంత్రము 6 గంటలకు విక్టో రియా పబ్లికహాలులో జరుగును. గా. గిల్బర్టు ఐ. సి. ఎస్. గా రధ్యక్షుత వహించెదరు.

సంఘక్షేమ సభ:—ఈసభ తేనాంపేట యం దలి చెన్న పురి డి. మ. ప్లాగారి మందిరమునందు ఈసాయంత్రము 4-30 గంటలకు సమావేశమగును. సర్ ఆల్బెర్ట్ డాక్టర్ కాన్య గారు ప్రారంభోపన్యాసము గావించెదరు.

బిటిమ్ యుద్ధము:—చార్ టర్నబ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, ఆస్ట్రేలియా వై నావారు, నూతనముగా సేర్వముప బడిన యుద్ధమునకు మొత్తముగూడ, 4,885,000 పానుల నిచ్చిరి. వీనిలో 2,370,000 పానుల మొత్తము క్రొత్తగా చేర్చబడినది.

హోరమ్స్టన్ సర్కసు:—నిన్నటి సాయంత్రము ను మొన్నటి సాయంత్రమును, సాయంకాల ప్రదర్శనములు కడు రమ్యముగ నున్నవి. మొదట యుండిన ప్రదర్శన క్రమమంతయు మారిపోయినది. బ్రెజిలియాద చేయబడిన ప్ర దర్శనములు నులంపదగినవి. అన్నిటికన్న బాలునినూట వర్ణ నాతీతము, స్త్రీలు గంటలలో గానముపాడుట అతి మనోహ రముగా నున్నది.

శ్రీ రామకృష్ణ జన్మ దినోత్సవము:—నిన్నటి సాయంత్రము మైలాపూరునందు శ్రీ రామకృష్ణ జన్మ దినో త్సవ మతిప్రకృష్టముగా జరుపబడెను. ఉదయమున పేదజనుల కు అన్నదానము చేసిరి. మధ్యాహ్న మొక కాలక్షేపము జ రి నెను. సాయంకాలము సర్ వి. పి. మహదరావుగారి అధ్య క్షుత క్రింద నొక సభ జరుపబడెను. అధ్యక్షులు ప్రారంభోప న్యాసము గావించిన వెనుక పండిత కృష్ణమూచారిగారు తమిళ భాషయందు నుపన్యసించి శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస జీవిత మును వివరించిరి. పిమ్మట సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు రామకృష్ణుని యుపదేశములనుగూర్చి యుపన్యసించిరి. దివాన్ బహదర్ ఎల్. ఏ. గోవిందరావునయ్యగారు అధ్యక్షుని న భినందించుచు యుపన్యసించిన వెనుక సభ ముగిసెను.

నుంగంబాకము ధర్మాయుర్వేదవైద్యశాల.

రావుసాహేబు కలకల కళలు తెట్టిగారు రావుసాహేబు రామానుజం తెట్టిగారును నిన్నటిదిన మొక ధర్మాయుర్వేద వైద్యశాల సేర్పాటుచేసిరి. ఆయేర్పాటున కారంభోపక్రమ ణమును న్యాయమూర్తి అబ్దురు రహీంగారు చేసిరి. ఈ యుప క్రమ ణమున కై చెన్న పురి పౌర ప్రముఖులు అనేకులు వచ్చియుండిరి. రామానుజం తెట్టిగారు కణ్ణకాట్టి గారు మహాజనులకు స్వాగతంబు మొసంగిరి. సి. పి. రామస్వా మియ్యగారు అబ్దుర్ రహీముగారిని అధ్యక్షుత వహింపుడని ప్రార్థించుచు వారి దేశాభిమానమును జాతీయాభిమానమును స్వాతంత్ర్యప్రియత్వమును గొనియాడిరి. మరియు వారు ఈ వైశ్యసోదరుల దానధర్మములను కొనినూడును ఆయుర్వేద వైద్యమువలన ప్రజల కుపకారము గలుగుననియును డాక్టరు లక్ష్యపతిగారు డాక్టరు ముత్తుగారు పాశ్చాత్యవైద్యమునకు లొంగనివోగములు ఆయుర్వేదవైద్యమునకు లొంగినవని చెప్పి నారనియును చెప్పిరి. ఈవైశ్యసోదరులు ఆయుర్వేదాస్వేషణ శాలను స్థాపించుటకై సంకల్పించినారని తెల్పుచు అబ్దురు రహీ ము గారి నధ్యక్షుతను వహింపుడని కోరిరి. అబ్దురుహీంగారు తమ కాయుర్వేదవైద్యపరి చయము లేనినియును కాని పాశ్చాత్యవైద్యమునందు వలె

య నానివైద్యమునందును ఆయుర్వేదవైద్యమునందును జనోప యోగమైన వైద్యవిధానము గలదనియును పాశ్చాత్యశాస్త్ర సాహిత్యమున ప్రాచ్యవైద్యవిధానములు వృద్ధినిబొందుట యవసరమనియును దానధర్మములను జేయుచున్న కణ్ణకాట్టి గారు రామానుజం తెట్టిగారు ప్రశంసాస్థులనియును చెప్పిరి.

అనంతరము కణ్ణకాట్టిగారు రామానుజం తెట్టిగారు అబ్దురు రహీముగారికిని సి. పి. రామస్వామియ్యగారికిని డా క్టరు కృష్ణస్వామియ్యగారికిని నితరులకును వందనములను సమర్పించిరి. అనంతరము సర్ సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యగారు కణ్ణకా ట్టిగారు రామానుజం తెట్టిగారు దానకర్మలనియును ధర్మమో గునియును వారిని కొనియాడిరి. ఆయుర్వేద వైద్య ము వారి యనుభవమువలన నుత్తమ వైద్య విధాన మని కనుగొని రనియును కాలానుగుణ్యమైన మార్పులు కొన్ని యవ సరమైనను పాశ్చాత్యవైద్యుల కడుగుడుగునకు మ్రొక్కుల సిన యవసరము లేదనియును మన ముక్తికి భుక్తికి వైద్యము నకు పాశ్చాత్యులు గావలయునని వారు తలంచుచున్నారని యును. ఆభావము మన యాత్మగౌరవమునకు హానికరమనియు తెలిపిరి. అనంతరము అబ్దురు రహీము గారు మొదల గు మహా జనులు ఆయుర్వేద వైద్యాల యమును అం దు చేసిన ఏగ్నాటులనుపరీక్షించిరి. ఈవైద్యాలయము విశాలమైన భవనమునందు ఏగ్నాటు చేయబడినది. పికాల మైనదొడ్డి గలదు. చెట్లుగలవు. రోగులువైద్యసాహిత్యమునుబడయుటకు ప్రదేశ మనుకూలము నున్నది. కణ్ణకాట్టిగారికిని రామానుజం తెట్టిగారికిని వారిధర్మముకై నుంగంబాకములోని ప్రజలును చెన్న పురివాస్తవ్యులును కృతజ్ఞతాబద్ధులై యుండగలరు.

బంగాళాకొత్త గవర్నరు లండను, ఫి. బేరె22:—నేను కొనాడైన ప్రభువుగా రు సార్వభౌమని సందర్శించిరి. శ్రీవాసు ప్రభువుగారికి జి. సి. వి. ఇ. చిన్నము మొసంగిరి. పిమ్మట ప్రభువుగారు మేరి చక్రవర్తిని గారిని సందర్శించిరి. పిమ్మట కొనాడైన ప్రభువు గారు సార్వభౌమదంపతుల సందర్శించిరి.

జలాంతగ్రాముల ప్రశంస ఆంధ్రుడం, ఫి. బేరె 24:— రాజ్యాంగసభ రహస్య సమావేశమున జలాంతగ్రాముల సేనానులు తమ సంహారకారణ మును విన్నవించగా మంత్రి లానందమున నాలకించిరి. జలాం తగ్రామిసాధనము నిరుపమానమని జిమ్మరు మనుగారనిరి సంహ రము తలపును విరినది. బ్రిటీషువారు ముంచబడిన నాకల వివరములను తెలుపుటలేదు. గాన ౧౩౧ తెలుపజాలము కొన్ని జలాంతగ్రాములింకను మరలరాలేదుగాని ఈనెల 1-వ తేదీ మొదలువానిలో నొక్కటియు మునుగలేదని యాధిగా చెప్పవచ్చునని అడ్మిరలు కాంటిటిగారనిరి.

తంజావూరులో సెంకపూరమైన శిశుహత్య:—తిరుత్త రాయపుండిలో 10 వత్సరముల బ్రాహ్మణబాలిక హత్యజరిగెను కొన్ని కొన్ని దినములనుండి యీబాలికన ఆభరణములను ధరించి పాఠశాల కేగుచుండెడిది. ముత్తుసామయ్యర్ అనుముద్దయ మృదుభాషలతో నాదాలికను దేవాలయమునకు గొనిపోయి ఒకచీకటి ధలములో నాదాలకుంపి కశేబరము దాచివెల్లి పోయెను. ఇతడు మన్నారగుడిలో నగల నమ్మచుండగా పట్టుపడితాను హత్యచేసివెట్టివచ్చి కొనెను. ఇత డిడివఱలో తాలూకా గుమస్తా హత్యకేసులో మఱల పట్టుపడి వదలివేయ బడెను.

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటిసు.

1917 సంవత్సరము ఏప్రిలునెల 1 తేది మొదలు రెండు సంవత్సరముల కాలమువరకు (1) అచ్చుపనులు బ్రెండుపనులు చేయుటకును (2) కాగితములు సస్లయిచేయుటకును, (3) స్టేషనరీకి గావలసిన ఇతరవస్తుసామగ్రి సస్లయిచేయుటకును పెట్టుకొనబడు టెండర్లు మదరాసు కార్పొరేషను ప్రసిడెంటు వారివలన 1917 సంవత్సరము మార్చి నెల 12 తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకును, తీసికొనబడును.

ఒక్కొక్క షెడ్యూలునకు రెండేసిరూపాయల చొప్పున కార్పొరేషను టీసుగో చెల్లించి దరఖాస్తుచేసికొనినచో టెండరు, షెడ్యూలు అచ్చు షారములు ఇయ్యబడును. జనరల్ డిఫార్టుమెంటు. } శి. సి. మొలోని మదరాసు కార్పొరేషన్ } ప్రసిడెంటు. 28 ఫిబ్రవరి 1917

గవర్నరుగారి పర్యటనము.

వాల్తేరు.

23 వ తేదీ యందుమున గవర్నరు గారు సహివారముగా జయపూసనుండి బయలుదేరి మోటారుబండిపై బోయి టిప్పువాన్సుము 2 గంటలకు పాలూరు చేరి.

పర్యటనమును తెలుపుట.

24 వ తేదీ యందుమున గవర్నరుగారు వడ్డాన్ సంతానపు రాణిగారిచే నిర్మింపబడిన పతనమందిరమును దేశించి.

పతనమందిర ద్వారమునొద్ద గొల్ల నూర్యనారాయణరావు గారు గవర్నరుగారిని సగౌరవముగ పెదుర్కొని వడ్డాన్ రాణిగారి తరపున నొక తీర్మాన పత్రమును సమర్పించి.

గవర్నరుగారు పతనమందిరమును దేశించు స్వల్ప కవ్యాసమును గావించి గోడ్ రాజవంశమును గొనియాడి వడ్డాన్ రాణిగారి సభిందండి తనతండ్రి స్థాపకాథము ఈ మందిరమును నిర్మించి తండ్రిపూజన, తన పూజన కొరకు మొనర్చినదని చెప్పిరి.

పిమ్మట గవర్నరుగారు సహివారముగా మందిరమును దిలకించి విశేషానందమును బ్రకటించి తరువాత మోటారుబండిపై బోయి, పురమునుజూచి, సముద్రమునందు పడవలమొగ్గకు బోయి, అక్కడినుండి విశాఖపట్టణ నౌకాశ్రయమును దిలకించిరి.

నాటి సాయంకాలమున గవర్నరుగారు వడ్డాన్ రాణిగారికి మొదటితరగతి "కేసరిహింద" పతకమును బహుమతి చేసిరి. ఈ యుత్సవమునకు నాటిచలు ల సేతులను, పుర ప్రముఖులను విచ్చేసిరి. వడ్డాన్ రాణిగారు పద్మావేనుకనుండి గవర్నరుగారి యొద్దనుండి పతకమును సగౌరవముగ గ్రహించిరి. గవర్నరుగారు రాణిగారికి పతకము నొసంగుచు స్వల్ప కవ్యాసము గావించి ఈ పతకమును రాణిగారి కొసంగుటకొరకు తామిజిల్లాను రాణిగారికి గెనని చెప్పి రాణిగారి గుణగణములను గొనియాడి, ఆజాతివారి సాంఘిక, నైతిక, విద్యాభివృద్ధికి రాణిగారు విశేషముగా తోడ్పడి ఈపతకమున కర్హులైన నుడివిరి. రాణిగారు పుర నాటిమణుల యొగతేనుముల ననవరతము విచారించుచు వారి కొరకు ఒక బాలికాపాఠశాలను, విధవాశ్రమమును, గోషా ఆసుపత్రినినిర్మించిరి. ఇవిగాక ప్రస్తుతమీపతనాలయముగూడ నిర్మించి చిరకీర్తినిగడించిరి. అనంతరముగవర్నరుగారు వడ్డాన్ రాణిగారుయుద్ధనిధికోసంగుచున్న భవమునకు యుద్ధనిధిసంఘమువారి కృతజ్ఞతను తెలియజేసిరి. రాణిగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు గవర్నరుగారు స్వహస్తములతో ఈపతకమును తమ కొసంగుట గవర్నరుగారి అపూర్వ కృపావిశేషమే యనియు, ప్రభుత్వమువారు తమయెడల నిరంతర సానుభూతిని, స్నేహమును, రక్షణము నొసంగుచుండుచు గాక యనియు చెప్పి తమ కృతజ్ఞతను సార్వభౌమునికిని రాజప్రతినిధిగారికిని తెలుపవలయునని కోరిరి.

పిమ్మట రాణిగారు యుద్ధనిధికి కొరకు 10 వేల రూపాయల చెక్కును గవర్నరుగారి కొసంగి తమ హృదయ పూర్వకముగా రాజభక్తితో నిచ్చితిమనియు, గవర్నరుగారి సందర్శన మహోత్సవ సందర్భమున తమ సంఘములో కవిన్యూనా పతు బాకీ 20 వేల రూపాయలను భూస్వాములకును రైతులకును ముజరా ఇచ్చుటకు తమ దివానుగారి కుత్తురుపుల నిచ్చి తిమనియు చెప్పిరి.

అనంతరము గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు వెంటిందు ప్రభుత్వ గాబాలనందులకు వగచి, యుద్ధనిధికోరకు కానుకగా కొసంగినభవమునకు రాణిగారికి నమస్కరించిరి. శనివారమునాడు గవర్నరుగారు రాణిగారికి పతకము నొసంగుటకు రాణిమహాలకు బోవుచు దారిలో మేరీరాణి యున్న తపాలశాలను జూచిరి.

రాత్రి 10-గంటలకు గొల్ల నూర్య నారాయణరావుగారు గవర్నరు గారి సగౌరవాన్ని పుర మందిరమున స్వల్పాహారాలు సేర్పించిరి. గవర్నరు గారును పుర ప్రముఖుల సేతులను వచ్చిరి. బయస్కొపు ప్రదర్శన మును అగ్ని చిత్రప్రదర్శనమునైన వెనుక సభ్యులు తమ తమ విడుదుల కరిగిరి.

దోహద వ్యవసాయ సంఘము

సంవత్సర ప్రదర్శనము

ఈ సంఘమువారి 1917-వ సంవత్సర ప్రదర్శనము తేనాంపేటలో నీ సంఘమువారికి గల తోటయందు శనివారమునాడు జరిగెను. ప్రదర్శనము సందర్భమున చేయబడిన ఏర్పాట్లన్నియు గత సంవత్సరము నందువలెనే యుండెను. ప్రదర్శితము లగు వస్తువులు గత సంవత్సరములందున్న యన్ని లేవు. మొక్కల కీ ఋతువు మంచిదికాదు; గనుక మొత్తమువూడ ప్రదర్శనము ఎప్పుటివలెనే జరిగినదని చెప్పవలయు. రావుసాహెబు కలవల రామానుజము పెట్టిగారికి ఏ. తరగతి బహుమానము వచ్చెను. కాని రామానుజము పెట్టిగారు రాలేదు. డి. తరగతియందు వెండిగన్నె బహుమానమును గిల్లననతి గణించెను. ఆర్. ఎస్. ఎఫ్. సి. గన్ గారు సి. తరగతి బహుమానము నొందిరి.

బహుమానములు మొదటితరగతిలో, బ్రాండ్ పతకములో, యోగ్యతాపత్రములో యై యుండెను. నగరప్రముఖులలో ముఖ్యులు ఈపతకముల నొసంగిరి.

11 తరగతి లేర్పాటుపబడినది.

ఆర్థికవిషయమున లాభకరములగు మొక్కలన్నియు ఒక తరగతిగా చేర్పబడినవి. దీనియందున్న 77 రకముల మొక్కలలో ఆనేకములు అంత ఆకర్షణీయములుగ లేవు. తక్కిన వారిలో అంతవలె రకములు లేవు. కావుననే వీనిలో దేనికిని బహుమాన వియబడలేదు. మొత్తమువూడ ఇందు పోటీ లేదనియుచే చెప్పవలయు. ఏకవర్ణ జీవులు కాని పూల మొక్కలలో కొన్ని మాత్రము ఆకర్షణీయములై యుండెను. రంగరాజు బ్రదర్సువారి కోలా పూలచెట్టు అతిరమ్యముగా నుండెను. తోట్లలో చేయదగిన ఏకవర్ణ జీవులగు మొక్కలు అంత సంతృప్తికరములుగా నుండలేవు. పోటీ అత్యల్పముగా నున్నందున బహుమానములలో ననేకములు నిలిపివేయబడెను. ఈ తరగతియందు మొదటి బహుమానమును రంగరాజు బ్రదర్సు వారు గడించిరి. బెంగళూరునుండి బాదమిగారు కొన్ని మొక్కలను బంపిరి. శి తో వ్లస్థి తులవలని మార్పులవలన మొక్కలలో ఎట్టి భేదములు కలుగునో ఈ ప్రదర్శనములు కృత్రము చేయగలవు. ఘెర్నెజాలి మొక్కలను అకుల గుత్తులుగల మొక్కల ననేకములను గవర్నరుగారుపంపిరి. కాని, వారు పోటీకొరకు పంపలేదు. 12 రకముల కోలా పూలు గల మొక్కలను ప్రదర్శించువారికి రావు బహదూర్ జీ-నారాయణస్వామి పెట్టిగారికి ప్రత్యేకబహుమానము సేర్పబడిరి. ఈబహుమానమును రంగరాజు బ్రదర్సువారు గడించిరి. కాయకూరల చెట్లు ప్రదర్శన మతిరమ్యముగా నుండెను. డాక్టర్ ఎం. గిల్వెక్ గారు ఇవి సుక్రముగా సేర్పబడలేదని చెప్పిరి. ప్రదర్శితములగు కాయలలో ముప్పాతిక మను మ్యల యాహారమునకు పనికిరావు. ఒక కూరకాయ 2 అడుగుల ఎత్తును అడుగున 7 1/2 అంగుళముల విడివియు గలిగి యుండెను. దీనిని ఎల్. ఇకర్నసు గారు పంపిరి. ఇది పోటీకొరకు కాదట. కర్నల్ జొహార్ గారు పండ్ల ప్రదర్శనములను జూచి సంతృప్తికరము గా లేవని చెప్పిరి.

పూనా జంభానావారు చేసిన జరుగుపండుమే ము జంభండి సంస్థానమునకు జేరిన హుస్సేని నాడర్ ఖండిఅను నాతని వలన గెలువబడినది. 27 మైళ్ళదూరమునీతడు 2 గంటల 47 నిమిషముల, 16-5 క్షణములలో పరుగెత్తినాడు. ప్రపంచములో ఇంతదూరము నింతవేగము పరుగెత్తినవారికి 2 గంటల 56 నిమిషములలో బరుగెత్తిరి. అందుచే ఈభారతీయునికే ప్రపంచ మండగగణ్యత లభించినందునకయి ఆనందించుచున్నాడు. రెండవవాడుగ పరుగెత్తిన రాచయ్యపూజారి ఈదూరమును 2 గంటల 57 నిమిషముల 20-5 క్షణములలో బరుగెత్తెను.

705 నోటీసు.

విజయనగరమునందు దర్జీలు, ఉడుపులు తయారు చేయుకట్టి ఇండియన్ నేరూవుసులో పనివాడగు బెంగళూరు నివాసుడు ఉత్తరసర్కారులలో కత్తిరిపుర ప్రసిద్ధిచెందినవాడును నగు డి. హెచ్. దాసుగారిని తొలగించి విశాఖపట్టణవాస్తవ్యులగు యల్లయ్యగారిని ప్రాప్రయిటను నియమించినందున, నే నా కంపెనీపక్షమున చేయుచున్న కమిషనుట్రావిలింగు ఏజంటుపనిని, మానుకొంటినని యందు మూలముగ నెల్లరకు తెలుపడమైనది. యల్లయ్యగారు దాసుగారి దగ్గర యా. 20-0-0 ల జీతముగూడ దర్జీగా పనిచేసి యుండిరి.

నే నిపుడు విజయనగరములోనే బట్టల వర్తకులను, జెంటిలుమన్ దర్జీలును అగు డి. హెచ్ దాసుగారి పక్షమున పనినిధిగా పనిచేయుచున్నాను.

జి. దేవరాజులు.

హారంప్టన్ సర్కిల్.

గొప్ప యడవిమృగముల సమూహము.

కోట మైదానములో ఆట జరుగును.

నేటిరాత్రికి నేటిరాత్రికి

కార్యక్రమమున అనేకమామృలు

చేయబడి యున్నవి.

మంగళవారము ఫిబ్రవరి 27 వ తేదీ రాత్రి మిలిటరీ స్టేషనునకుగాను ప్రత్యేకముగ మదరాసు కమేండింగ్ ఆఫీసుగారిగు రెజ్మెంటుకర్నలు జి. ఆర్. ఓబ్బవారి ఆదరణ కింద వ్యాసముఖమున జరుగును. ఈ సమయమున చక్కనిమార్పు చేయబడును.

రాగల మేటిసీలు:- శేపు (బుధవారము) వడ్డాన్ సమ ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీ, మార్చి 29 వ తేదీ శనివారమునకు, 4 వ తేదీ ఆదివారమునకు 4-30 నిమిషములకు గంటలకు తలుపుతీయబడును. 4-30 లకు ప్రారంభము. ఈ సమయములో బాటరకు అర్హులై తీయబడును.

టికెట్ల వివరములు.

Table with 3 columns: Ticket Type, Price, and Quantity. Rows include 6 స్టీలు గల పెట్టె, ఒక స్టీల్ గల పెట్టె, మొదటితరగతి మర్సీలు, రెండవ తరగతి మర్సీలు, ప్రాల్సు, గాలి.

యూనిఫారంలో సోల్దార్లు, నౌకాఫీసులు యా. 2, 1, తరగతులకు అర్హులై చెల్లించిన జాలును.

బాప్సుకున్న, మొదటి మర్సీలకున్న టిక్కెట్లు ప్రతి దినము సర్క్యుడేరాలోనున్న, మవుంటుకోడలో, నుండే మెసర్సు డిమాంజలిన్ అండుసన్ వారివద్ద నున్న దొరకును. తతిమర్సీటిక్కెట్లు పకటిపూట సర్క్యుడేరావద్ద ఆమ్మగిడును.

హారంప్టన్. C. H. బ్రూన్, ప్రొవైజర్. బ్యాంకుమాస్టరు. R. ఆల్బన్ & W. సైమన్, ఏజెంట్లు.

(686) భాషా సేవక సంఘము.

202 MINT STREET, MADRAS.

రు 100. బహుమానములు రు 100

ప్రతి వారమును. ప్రతి వారమును. మొదటితరగతి బహుమానము రు 20-0-0 నా. 18 రు 20-0-0 రెండవ తరగతి బహుమానము రు 15-0-0 నా. 18 రు 15-0-0 మూడవ తరగతి బహుమానము రు 10-0-0 నా. 28 రు 20-0-0 నాల్గవ తరగతి బహుమానము రు 5-0-0 నా. 58 రు 25-0-0 అయినద తరగతి బహుమానము రు 2-0-0 నా. 108 రు 20-0-0

ఈ బహుమానములను గోరువారు ప్రతి బుధవారము నాటి వార, వైనిక పత్రికలు చూడవలయును.

ప్రతివారమునకు వ్యాసములు పంపినవారిలో ఉత్తీర్ణ లయినవారి వివరములు ఇంతిటనుండి ప్రతిశనివారమునాటి పత్రికయందు ప్రచురింపబడును.

ఈ సంఘమువారు ప్రచురించుచున్న గ్రంథములు.

- 1. సేవననిదలేమట తెల ప్రతి 1-కి రు 0-4-0
2. దంతభావనము ,, 0-4-0
3. స్నానము ,, 0-4-0
4. విభూతి, తిలకము, పసుపు ,, 0-4-0
5. కస్తూరభారణము ,, 0-4-0
6. ధ్యానము ,, 0-4-0

అభినవ భీమ సేనుడగు

ప్రా. రామమూర్తి నాయడు గారు

త్వరలో రానున్నారు.

ఈ క్రింద వివరింపబడిన ప్రదేశములలో తమ అత్యుత్తమ దేహబల ప్రాధిమ్య ప్రదర్శించెదరు.

Table with 3 columns: Location, Name, and Event. Rows include కావలి, కాకినాడ, బింగోలు, పితాపురము, బాపట్ల, తెనాలి, తుని, గుంటూరు, ఎలమంచి, బెజవాడ, అనకాపల్లి, ఏలూరు, విశాఖపట్నము, రాజమహేంద్రవరం, విజయనగరము.

THE GREAT WAR.

French Mailboat Torpedoed.

Seven Dutch Vessels Sunk: Holland Indignant.

Food Riots and Munitions Plots in America.

HORRIBLE TURKISH CONDUCT IN SYRIA.

[REUTER'S AGENCY.]

SUBMARINISM.

Seven Dutch Steamers Torpedoed.

Fatal Rebalce on German Offer.

LONDON, February 26.

The Dutch steamers "Zaandijk", "Noorddijk", "Femland", "Gasterland", "Jacatra", "Menado", and "Bandoeng" were torpedoed on the 22nd inst. The crews were landed, and it is presumed that all were saved. The steamers total 23,000 tons. The "Menado" and "Bandoeng", both for Rotterdam, Lloyd, were from Batavia for Rotterdam. The "Jacatra", Rotterdam Lloyd, was from New York for Rotterdam. The "Gasterland" and "Femland" both Royal Dutch Line, were from Amsterdam for Buenos Ayres and New York respectively, and the "Noorddijk" and "Zaandijk", both Holland-America line, were from New York for Rotterdam and from Rotterdam for Philadelphia, respectively. They were all torpedoed in the western approaches to the English Channel. It is noteworthy that no instructions regarding routes were either asked for or given by the British Admiralty, the whole arrangements being in the hands of the Dutch authorities.

THE HAGUE.—It is officially stated that when unrestricted submarine war was proclaimed the Dutch Government protested and urged Germany to take care that none of the Dutch vessels on the way to or from Dutch ports and victims. Germany replied that she was ready to comply, but it was impossible to guarantee absolute safety. The seven vessels, availing themselves of the German offer, left port together on the 22nd instant. They were all torpedoed without their papers being examined. Two hundred of the crews have been landed. It is presumed that the remainder are safe.

Favourable News of the Steamers.

LONDON, February 23.

Lloyd's states that the "Menado" has been safely got to harbour and that the "Bandoeng", "Femland", "Zaandijk", are possibly still afloat.

An Extraordinary Explanation.

The Hague German Legation has issued a long and extraordinary explanation of the torpedoing of the Dutch ships. It says the date for the safe home coming of the Dutch vessels was originally fixed for February 15th, but was postponed to the 9th and then till the 11th, in view of the situation in Holland. Finally the Dutch shipowners informed their vessels that they could leave in a group on February 22nd or March 17th, but the safety guaranteed on February 22nd was only comparative whereas March 17th was absolutely safe. The statement adds that the torpedoing is regrettable, but the Dutch shipowners are responsible, because the ships sailed on February 22nd.

Dutch Press Most Indignant.

LONDON, February 25.

THE HAGUE.—The Dutch press is most indignant at the German outrage as completely disregarding rights of the Dutch people. The papers declare that no big nation be thus treated and Dutch honour can no longer be maintained. The Press protests against the outrage as the deepest humiliation to which a neutral has yet been subjected.

Fatal Ignoring of British Regulations.

LONDON, February 25.

Reuter has received confirmation that no enquiries were made from the Admiralty regarding routes for the Dutch ships which arrived at Falmouth on various dates and were released at the special request of the Dutch Government. An official from the Dutch Legation visited Falmouth and interviewed the Captains privately, giving them special instructions. The ships sailed with the usual navigation lights and other illuminations, but were torpedoed shortly afterwards. The incident is regarded as the result of Dutch complacency with regard to German decrees. There is a strong feeling in shipping circles that the repeated Dutch concessions to German bullying are a poor return for British consideration for Dutch Home and Colonial interests. It is pointed out that if the Dutch ships had followed the British regulations, they would doubtless have arrived safely like the overwhelming majority of British ships.

Important German Concessions to Spain.

MADRID.—A telegram from Berlin says that Germany is surprised at the Spanish reply to her submarine Note and has offered to provide Spain with coal, buy a portion of the orange harvest and transfer some German ships detained at Spanish ports to compensate for the damage done by submarines.

Torpedoed Swedish Vessel.

Swedish Indignation and Demands.

LONDON, February 26.

There is intense indignation in Sweden over the torpedoing of the Swedish sailing ship "Hugo-Hamilton," with a cargo of four thousand tons of nitrate of soda, urgently needed by Swedish farmers. The pro-German paper "Aftonbladet" says an apology and compensation are insufficient. Sweden must demand substitutes from Germany equally important to agriculture.

American Liner Defies Submarinism.

Passenger's Story of Voyage.

LONDON, February 22.

NEW YORK.—A correspondent on board the Philadelphia, which has arrived from Liverpool being the first American liner to run the gauntlet of submarinism, says:—We left Liverpool in disregard of German blockade orders and without the prescribed markings and passed through the danger zone practically without altering our regular course. We met an abundance of British ships, but did not see any signs of the pirates. Of two hundred first-class passengers booked, sixty-one sailed in the most cheerful spirits, despite the presence of reporters on the boat train seeking information regarding the identity of passengers obviously with a view to obituary notices. There were sixty-six second-class and 114 third-class passengers, including the crew of the torpedoed "Houston."

A Day's Sinkings.

LONDON, February 23.

Sinkings reported yesterday totalled over 18,000 tons. One European and three Chinese of the crew of the "Perseus" are missing.

The British steamer "Perseus" has been sunk.

Sunk.

LONDON, February 25.

The Steamer "Belgier" and "Wathfield" the "Barque" "Invercauld" and two smacks all British have been sunk; total tonnage lost is 9000.

FRENCH MAIL BOAT SUNK.

While Transporting Colonials.

1,450 Saved.

LONDON, February 25.

PARIS.—It is officially announced that the Messageries mailboat "Athos" from China transporting Senegalese Tirailleurs and Colonial labourers to France has been torpedoed in the Mediterranean. Two escorting destroyers, aided by a gun boat which came up, saved 1,450.

American Missionary Drowned.

WASHINGTON.—The Consul at Malta telegraphs that Mr. Robert Haden, an American missionary from Soochow was drowned in the torpedoing of the "Athos," which occurred in the Mediterranean without warning on the 17th inst. 210 miles east of Malta. Mr. Haden was drowned while returning to the ship to assist others. The submarine showed neither flag nor number.

Arrival of Two Brazilian Steamers

LONDON, February 26.

RAYE.—Two Brazilian steamers have arrived here. They left Cape Verde on January 31st and February 4th respectively.

Travel in War Zones.

LONDON, February 23.

OTTAWA.—An Order in Council forbids women and children to embark at Canadian ports for destinations in the war zone.

German Submarine Stranded.

LONDON, February 23.

AMSTERDAM.—A German submarine with a crew of fourteen has stranded on the Island of Walcheren between Domburg and West Kapelle. Military forces are guarding it.

Italian Transport Sunk.

LONDON, February 25.

ROME.—The transport "Minas" bound for Salonika was torpedoed 160 miles west of Cape Matapan on the 15th February. Part of the troops on board were saved.

TELEGRAMS.

Americans on the 'Skogland'

LONDON, February 23.

It is reported that the Americans on board the "Skogland" have been saved.

China and Submarinism.

A German Promise.

LONDON, February 25.

SHANGHAI.—The German reply to China's protest against submarinism says:—Germany has been driven to extreme measures, but promises to respect the lives of Chinese.

BRITISH FRONT

Enemy Prisoners Increasing.

LONDON, February 25.

Reuter's correspondent at headquarters states that between January 1st and February 19th we took 1,600 prisoners in raids. The decline in the German morale has been accentuated by difficulties of rationing owing to the heaviness and precision of our gunfire.

Continued Progress of the British.

LONDON, February 25.

A British communique says:—As a result of unceasing pressure, the enemy have vacated important positions on the river Ancre. We have progressed considerably on a mile front southward and south-eastward of Miraumont and entered Petit Miraumont. We advanced on a front of a mile and a half southward and south-eastward of Serre. The enemy rushed a post westward of Lens, but a counter-attack immediately recovered it.

Londoners' Record Raid.

How the Prussians were Trapped.

LONDON, February 24.

Reuter's correspondent at headquarters says:—A London Regiment has wrested from the Canadians the record for the most successful raid. It brought back 120 prisoners, all Prussians, and five machine-guns and killed at least three hundred men. The assault was made half an hour before sunset on the 20th inst. Flanking parties met five hundred yards in the rear of the German trenches, while their comrades in the centre were still bombing and bayoneting the trapped Prussians. Many knew German and confused the enemy by shouting misleading orders. The Londoners remained in the trenches an hour and thoroughly destroyed them. The retaliatory German artillery bombardment was wild and ineffective.

British Gains on the Ancre.

Enemy Raids Defeated.

LONDON, February 23.

A British communique says:—We improved our position northward of Gueudecourt, capturing a portion of a trench and thirty prisoners. We occupied a post southward of Petit Miraumont. We made a raid south-east of Souchez, killing a number of the enemy and destroying dugouts.

We repulsed a raid southward of Armentieres and in the neighbourhood of Polsegsteerth Wood. The small number reaching our trenches were killed or taken prisoners.

FRENCH FRONT.

Railway Station Bombed.

LONDON, February 25.

This afternoon's French communique reports:—Two successful raids on enemy posts in the Forest of Apremont and north of Badonvillers. French air squadron effectively bombed the railway station at Grandpre and Romagne-Sous-Montfaucon.

Artillery Duels and Raids

LONDON, February 25.

Last night's French communique says:—There has been artillery fighting in Alsace Lorraine. We repulsed enemy "coups-de-main" in the Soissons and Beauvais areas.

Enemy Raid Fails.

French Aircraft Active.

LONDON, February 23.

A French communique says:—After a violent bombardment, the Germans attempted an unsuccessful coup-de-main against our trenches near Wisembach. A French airship bombarded busy workshops at Bries, returning safely. Aeroplanes dropped four hundred kilograms of bombs on German bivouacs at Spicourt.

Connonades on French Front.

LONDON, February 23.

A French communique says:—There was customary cannonade on the whole front, but no infantry action except two fruitless enemy attempts at Violu in Alsace.

MESOPOTAMIA FRONT.

British Advance on Kut.

LONDON, February 25.

An official communique from Mesopotamia says:—We secured and consolidated two lines of trenches at the southern end of the Sannaiyat position. Fighting continues. The Tigris has risen to flood level, hindering operations.

TELEGRAMS.

Food Riots in New York.

Instigated by Germans.

LONDON, February 25.

NEW YORK.—The authorities have evidence that the food demonstrations were instigated by Germans with the object of securing an embargo on food exports. It is stated that £4,000 was paid to the recent deputation to the Mayor.

Food for the Poor.

NEW YORK.—The Municipality has asked the State Legislature to legislate to enable the city to buy food-stuffs to sell to the poor at cost price.

Plots Against Munition Works.

NEW YORK.—One person was killed and fourteen were injured in a food riot in Philadelphia, in which 2,500 participated. It is believed that it was instigated by German agents. There has been a mysterious outbreak of a score of incendiary fires in New Britain, Connecticut, where there are many munition works. Martial Law has been enforced. A plot has been discovered to blow up a munition factory at Youngstown, Ohio, where two Turks carrying dynamite have been arrested.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

DELHI

Secretary of State on Indentured Labour.

DELHI, February 24.

It will be remembered that on Wednesday last in reply to the question of Pandit Madan Mohan Malaviya the Government promised to publish the reply of the Secretary of State to their despatch (already published) on Indentured Emigration. Accordingly it is published in to-day's issue of the "Gazette of India," the text being as follows:—The recommendations you have made for the adoption of the indenture system is one for which I had not been prepared by the perusal of correspondence that followed the report of Mr. Sanderson. The committee methods of recruiting adopted in India are admittedly unsatisfactory, but I was in the hope that they would be found by your Government to be susceptible of improvement. The growing feeling in India against the system must be accepted as a fact and there would be little profit in discussing how far the popular movement is due to some confusion between the Dominions that exclude free Indian emigrants and the Colonies that still import Indian indentured labour. Such confusion is excusable in view of the history of the Indian question in Natal, but it is necessary to remark that the attitude of Canada and Australia towards free Indian emigration is due to deeper causes than the existence of indentured labour in West Indies and Fiji and will not be affected by the discontinuance of the system.

I am, however, entirely prepared to accept the policy advocated by your Excellency's Government and will invite the Colonial Office to co-operate with me in devising most suitable means for giving effect to it with due consideration to the interests of the Colonies affected and with adequate safeguards for the protection and well-being of emigrants under the new system which you suggest should take the place of indentured labour. The result of this reference will be communicated to you in due course.

I agree with you that the mere abolition of indentured emigration will not be sufficient and that the change should not be made until a satisfactory scheme of recruitment on other lines has been worked out. The colonies which depend on Indian labour will desire to attract immigrants and the problem of securing as far as possible the welfare of the labourers who leave India would not be solved by a formal transference of the direct responsibility now vested in your Excellency's Government. While the restrictions on the freedom involved by the indenture system seems to have a direct bearing upon the ration of suicides the question of sexual immorality is quite distinct, connected as it is with the disproportion of the recruits and the action of the recruiters in collecting women of an undesirable type. The idea that the abolition of indentures would of itself produce amelioration in this respect is not shared by Your Excellency's Government.

While the restrictions on the freedom involved by the indenture system seems to have a direct bearing upon the ratio of suicides, the question of sexual immorality is quite distinct, connected as it is with the disproportion of the recruits and the action of the recruiters in collecting women of an undesirable type. The idea that the abolition of indentures would of itself produce amelioration in this respect is not shared by your Excellency's Government who are aware that there is no evidence for the vague belief sometimes expressed that the status of indentured women exposes them to ill-treatment. The question of

The Condition of Free Emigrants

In countries overseas has very rightly aroused to a steadily increasing degree the attention of public men in India and unless free emigration is to be prohibited, an idea that would not commend itself to the critics of indentured emigration, the problems upon which you have touched will remain. It was after the abolition of indentured emigration to Natal that developments connected to a large extent with the general position of Indians in South Africa and the status of time-expired indentured labourers in Natal gave rise to the recent demonstration of Indian feeling. The abolition of the penal contract in the place of recruiting gives scope for more than one system of labour. In Assam, for example, I

TELEGRAMS.

understand that Act 13 agreements are still common in the Federated Malay States since the abolition of indentured immigration a somewhat different system is in force. I am not at present sure that the scheme outlined in the 17th paragraph of your letter of the 15th October, is entirely practicable and I shall be glad to learn whether in the opinion of Your Excellency's Government the introduction of arrangements similar to those in force in regard to emigration to the Federated Malay States, would satisfy Indian public opinion and at the same time provide sufficient safeguards for the welfare of emigrants.

It is essential to bear in mind the elaborate provisions made by the Colonial Governments under the present system for the protection of indentured labourers, and while free emigrants in unfamiliar surroundings will stand in need of similar safeguards the colonies can hardly be expected to maintain their present arrangements unless they have some security that no obstacles are placed in the way of intending emigrants and that these can be counted upon to fulfil the obligations into which they enter. While it is for the Colonial Governments to devise an acceptable substitute to the present system Your Excellency's Government might facilitate their endeavours by stating your requirements in greater detail.

I have etc.

Sd. AUSTIN CHAMBERLAIN.

Industrial Conference.

Three Gentlemen to Remain on Special Duty.

DELHI, February 24.

The Government of India have sanctioned the proposals made by the Indian Commission for work to be done during the recess preparatory to their reassembly early in November next, for the completion of their tour programme in the provinces not so far visited. It has been arranged for Messrs. Low and Chatterton with the Secretary, Mr. Bell, to remain on special duty for the purpose of collating the evidence so far obtained and of preparing the statistical information required for the final report which, it is hoped, will thus be prepared promptly after the conclusion of the next cold weather tour.

Sir Thomas Holland will be occupied throughout the summer in organising the new Munitions Board, but expects to be free to resume charge of the Commission in November, when, it is hoped, Sir Horace Plunkett will also be well enough to take part in the work of the Commission.

Dr. Hopkinson proposes to return to England for the recess and will there prepare a note dealing with the questions which he has specially studied.

CALCUTTA.

Indian Volunteering.

Mr. Bepin Chandra Pal's Speech.

CALCUTTA, February 24.

At a meeting of the Bengal Home Rule League held this evening under the presidency of Mr. Narendranath Dutta, a resolution was passed thanking the Government for allowing the Indians to enlist in their own units and urging equality of status and pay between Indians and Anglo-Indians. Mr. Bepin Chandra Pal in moving the resolution said that no sadder mistake could be committed than missing the splendid opportunity offered by the Government. He was sure every effort would be made by their representatives in the Imperial Legislative Council to secure equality of status and pay between Indians and Anglo-Indians.

It is understood up to this morning 3300 Europeans have enlisted under the Registration Ordinance at the office of the Commissioner of Police and 1000 persons at other local centres making the total figure for Calcutta 4300.

BOMBAY.

Indentured Labour.

Tomorrow's Bombay Ladies' Meeting.

BOMBAY, November 25.

The meeting of Bombay women on Tuesday to protest against the continuance of indentured labour promises to be a big affair and will be noteworthy on account of the number of Indian ladies taking part whose families are ordinarily not known for their political activity. Among them are Lady Aimai Pherozeshah Mehta, Lady Vithaldas Thackersey, Mrs. C. F. Latiff, Mrs. Ramabai Ranade, Lady Dinshah Petit, Lady Dilshah Begum Sahiba, Lady Fazalbai Currimbhay, Lady N. D. Tata, Mrs. C. V. Mehta, Lady Jugmohandas Virjivandas. The principal resolution will run as follows:—(a) That this meeting of the women of Bombay, after having learnt with deep regret the disastrous results of the system of indentured labour, especially in the Fiji Islands and particularly as it affects the chastity of women with the consequent implications holds it to be an intolerable wrong against Indian womanhood and against humanity and therefore respectfully and earnestly requests H. E. the Viceroy to secure the abolition of the system at the latest on the 31st May next (b) That in case the recruiting takes place under the system in the meantime, this meeting further prays His Excellency to adopt immediate measures limiting it only to bona fide families.

Deputation to Lady Chelmsford.

A deputation of four ladies will be appointed to wait upon Lady Chelmsford and represent to her the feelings of India women on the system of indentured labour as it affects the honour of Indian womanhood and to secure Her Excellency's gracious sympathy and co-operation for the removal of the evil.

A meeting of Allahabad ladies was held in Allahabad with Mrs. Nehru in the chair to protest against indentured labour and urge its immediate abolition.

The Ayurvedic Conference.

Arrival of President Elect.

POONA, February 25.

Maharaja Sri Rama Varma, G. C. S. I., G. C. I. E., President elect of the 8th session of the All-India Ayurvedic Conference, arrived here this morning. He was received at the station by Dr. Deshmukh, Chairman of the Reception Committee, Mr. Apte, President of the Poona Municipality, Messrs. Tilak, Kelkar, Moodaliar and other prominent citizens of Poona. A procession was then formed which had to stop at several places for Panapari. The portions of the city through which the procession passed were decorated with festoons and bunting and several arches were erected.

Conference Meets in Kirloskar Theatre.

The Eighth Session of the All-India Ayurvedic Conference commenced this afternoon in Kirloskar Theatre. About 350 Vaidyas and Hakims representing different provinces of India attended. Vaidyanatha Kaviraj Jagendranath Sen (of Calcutta) an ex-President and some other leading workers in the cause were unavoidably absent. Several distinguished guests were also present, prominent among those being Dr. Sir Ramakrishna Bhandarkar, Hon. Messrs. Godbole and Kamat, and Messrs. Tilak and Kelkar. His Holiness Shree Shankaracharya of Virupaksha Matha was also present.

Welcome Address.

Dr. M. G. Deshmukh, M. D., (Bombay) in his welcome address impressed upon the Conference the necessity of making strenuous efforts for the revival of the ancient science of medicine and revising the present courses of study. He urged the Ayurvedic Maha Mandal to protect the existing rights of the "Vaidyas" and to agitate for securing further rights for them.

President's Speech.

Sri Rama Varma, G. C. S. I., G. C. I. E., Maharajah of Cochin, having been formally elected President of the Conference, read his opening address which was in Sanskrit. After dealing with the deplorable condition in which the ancient science of medicine was at present, he suggested the following remedies for its revival. (1) Works bearing on medical science written either in the vernaculars or Sanskrit should be collected in one place. (2) Statements that may appear to be conflicting with one another in such works should be reconciled by learned Vaidyas. (3) Encouragement should be given to the comparative study of both the systems of medicine, Indian and western. (4) A central school teaching Ayurveda should be established at a convenient place with a medical library attached to it.

Pundit Gopalachariu Opens Ayurvedic Exhibition.

POONA, February 25.

Vaidya Ratna Pandit Gopala Charlu of Madras opened this evening the Ayurvedic exhibition organised in connection with the Eighth Session of the Ayurvedic Conference when there were present about three hundred native physicians and Hakims from different parts of the country. His Holiness Shree Shankaracharya of Virupaksha Math who is himself a distinguished physician practising the Indian system of medicine also attended. Pundit Gopala Charlu dwelt at length on the uses of the exhibitions, which, he said, were very useful in bringing the Indian system in touch with the western. He suggested that there should be permanent medical museums in different parts of the country and concluded his address by appealing to Indian princes and chiefs to support the indigenous system of medicine.

World's Record for Running

An Indian Obtains it.

POONA, February 24.

The 27 Mile Running Race annually organised by the Deccan Gymkhana took place this morning. There were four competitors, three of whom were from Jamkhandi State and supported by the Chief and the fourth was from Sangli. The race was won by H. Hussein Madar Khindi from Jamkhandi who ran the distance in 2 hours, 47 minutes and 16.5 seconds. The world record for the same being 2 hours and 56 minutes. Raghaya Pujare who stood second took 2 hours 57 minutes and 20.5 seconds for the same distance.

UNITED PROVINCES

Congress Work in United Provinces.

A Scheme of Lectures.

ALLAHABAD, February 24.

The United Provinces Congress Committee have passed resolutions expressing disappointment at the recommendations of the Public Services Commission. It was also resolved to hold a series of public meetings throughout the province at which lectures should be delivered, papers read, discussions carried on and suitable resolutions in harmony with the Congress policy passed on various subjects. They include dominion rule, executive councils, legislative councils, Government, Military, Police and Public services, Arms Act, Volunteering, repressive laws and also social and economic questions. In connection with the scheme of lectures several members of the committee will visit various centres and the committee have decided to endeavour to prepare, print, publish and distribute tracts in English, Hindi, and Urdu on political and allied subjects with a view to demonstrate the unsuitability of the present system of Government and the necessity of substantial progress towards self-government in the interests alike of India and England. In order to finance this agitation during the present year special donations are to be asked for.

SIND.

Military Restrictions at Karachi.

KARACHI, February 24.

The Commander of the defended port of Karachi notifies that from to-morrow no person will be permitted inside the enclosure of the wharves except officers and soldiers on duty and individuals who have specific duties or recognized business in the yards. Only four entrances will be open. All others will be closed. The police will have power to search and detain any unknown or unvouched for person trying to get in.

“కాక్ అండు కీ”

ప్రొండు
క్యాండిల్లు.

హిందూదేశములో, హిందువుల యువయోగము
నిమిత్తమై తయారు చేయబడినది.

దక్షిణహిందూస్థానమునకు నోటు ఏజెంట్లు:—

ది సౌత్ ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం. 37 రు, మద్రాసు.

ఉత్తరస్థానములకు కాకనాడకు నోటు ఏజెంట్లు:—

ఎన్. హెచ్.పాంగు బ్రదర్స్, మిషన్ బిల్డింగ్స్

విశాఖ పట్టణము.

(661)

‘కాస్త్రాక్ మైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువులాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు: మెసర్స్ ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం.

వరి, చోళ్లు, ప్రత్తి, బొగ్గు, చెజ్జు, అరటి మొదలగు మాగాణి, ఖమ్మి పయ్యలను, దుంప, ఫలవృక్షములకున్న మొక్క తీగవర్గ రాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు కాస్త్రాక్ కముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యిన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి తాలూకు భూములమట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణా గుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. ‘కాస్త్రాక్ ఎరువు’ అను మానాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి ఒక్కొక్కజిల్లాలోని జమీన్ దార్లకు ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెప్పిన పత్రికనున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకును ఈక్రింద నడపాందించుచుండు వైవిలాశమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం. 2, మదరాస్.

PARRY & Co, Post Box No 12, Madras.

M. N. HUSEN & Co ,

Hardware Merchants, Contractors & Commission Agts.
No. 90 ARMENIAN STREET, MADRAS.

కప్పిలు, పేష్టింగులు, బేరింగులు, ఫన్నరులైకులు, శెల్లింగులు వివిధ రకములు మెరుగునూనెలు, క్రొవ్వనూనెలు, ఆస్ బెస్టు, రబ్బరుసామానులు, మనిలా ఉక్కు తీగదారములు, మిల్లులకు కావలసిన అన్ని సామానులు,

STEWARTS AND LLOYDS LTD

వంకుల ఇనుపరేకులు, సాదారేకులు, ఎ.ఎస్. రేకులు, ఉక్కురేకులు, ఇనుపచువ్వలు, కోణాలు, టీలు.

వంకుల డబ్బియు ఐ. ప్రిం. సి. ఐ. గొట్టములు, పిట్టంగులు, ఇత్తడిపిట్ట, స్టాండుకార్లు, జి.ఎం. చక్రపు మూతలు, మరమేకులు, రివెల్లు, బొప్పినలు, సీమెంటు సున్నము, బొగ్గుతారు, బొగ్గుపిచ్

అస్పాల్టి, ప్లాక్ సోలార్తారు, నర్లములు, వార్నిషులు.

పారలు, పిక్కిన్లు, పోకెల్లు, సమ్మెటలు, గొట్టములు, కంసాలిపట్టెలు పిగ్ లెడ్. తగరపురేకులు, తీగమేకులు, బొక్కెనలు, ముండ్లతీగలు, సాదాతీగలు, తీగవలలు. న్యవసాయపు పరికరములు, గనుల ప్యాక్టోరీలకు వైల్డెలకు కావలసిన అన్ని రకముల సామానులు చౌకరేట్లకు దొరుకును. విశేషము లింకిన తెలియగోరిన మాకు వ్రాయుడు.

విలాసము:—ఎం. ఎన్ హుస్సేన్ అండు కో.,

ఇనుపసామానుల అంగడి, నెం. 90 ఆర్మేనియన్ వీధి,

మద్రాసు.

679

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫీల్ములు - డేరాల - గ్యాసునీకములు - బొమ్మలకార్డులు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించెము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

వి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్స్, విశాఖపట్టణము.

కూరిగాయల, పువ్వుల విత్తులు.

పండ్లచెట్ల మొక్కలు, సంపంగి, గోవా మొదలగు మొక్కలు మా వద్ద దొరుకును. కావలసినవారికి ఇంగ్లీషు కన్నడముల పుస్తకము ఆర్డరా స్టాండులు పంపించువారికి పంపబడును.

విలాసము:— యం. ఓబలేప్ప అండుబ్రదర్స్, 588 బసవనగుడి, బెంగుళూరు సిటీ.

దొంగలు! దొంగలు!!—తెండి తెండి, అంద్ర

మహాజనలందరు నడుములు పీరించండి. దొంగలకలలో చిక్కుకండి. ఇదిగో వాండ్రను జయించే పద్ధతులు. చెడిన నేర్పు కొనండి, ఒక్కొక్కటి నెల రు. 0.4-0. తయారుచేయబడిన పి. పి. గా ఒక్కొక్కటి పంపుమందెము. దక్షిణాఫ్రికా వెంటనే పంపండి. (678) భారతీ వేహిక్లుస్, ఏలూరు.

ఇందుమతీ పరిణయము.

కుమాధూర్ణటి కృతాంధకావ్యము రు. 0.10-0

అప్పారాయ యశశ్చంద్రోదయము

సంస్కృతాలంకారశాస్త్రము రు. 2.0-0

వైరెంటిని ఏకకాలమున గోరువిద్యార్థులకును, పుస్తకభాండాగారములకును, చదువునెల ఆఖరునకు మేనేజరు, ముసునూరు యశ్చేటు

628

నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.

ఘనవార చంద్రిని:— ఇది ఎరువు, నెలపు

మొదలగు అంతు శిగ రోగములను, శ్రీల కనుగు వ్యాధులను తక్షణమే మాన్పును. 2 సీసాలు చాలును. వీనా 1-కి రు. 1.4-0. వి. పి. ఖర్చులు వేరు.

ఆయుర్వేదసమాజ్, హిందూరు, గుంటూరుజిల్లా.

(674)

నీవు ఇల్లు కట్టెదవా? అట్లయిన కాపు అయిరక కాలము, స్పిరల్ స్పెయిర్ కేసెసు, అర్న మెంటల్ రైయిలింగ్స్ వైరాలకు, (సి. గోపాలనాయకర్ అండు సన్స్ బేసిక్ ఫ్రాండ్రి మద్రాసు వారికి వ్రాయుము.) 557

ఏకభాషావిప్లవ శంక

ఇది తెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము.

నెల 0.4-0 రోజులలో అధికము

చంద్రశక్తి కా క్యాటలయము,

6 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఈ పుస్తకమును కాల్పితములు సాంఘిక సాహిత్యములను విధులను అనుసరించుట వలననే కల్పించుచున్న ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆంగ్లమార్గమున కలుగజేసి తీగసాధ్యమున వ్యవసాయమున ఆయుర్వేదాన్ని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా గీయవచ్చును. పోస్టు చార్జీలు మేము భరించుచుండుము. వెంటనే వ్రాయును

219 వైద్యశాస్త్ర మనశ్శాస్త్ర గోవిందజీ, ఆంధ్రవిగ్రహ బొంబాయి నెం. 155, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆత్మజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మజ్ఞాన.

దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రము ప్రగంభకర్త:— వా. జగన్నాథస్వామి గారు, బి. ఏ. చిన్నవైజా చక్రవిగ్రహము నెల రు. 0.8-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రవిగ్రహ కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము
దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథము చదువుటలకు మానవ గడియారమును రిమేరుచేయుటకు నేర్పునకు వచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలఖర్చు లేదు.

రాజశైవ్య నారాయణజీ కేకకర్, 188 20, వీనాబజారుకోడ్, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుష్కరత్వము కుండ చేయరంగులను తక్కువధరలకు కొని మోసపోకుడు.
అట్లు తుష్కరత్వము కుండ చేయనది యెక్కటియే.

వెయిలెన్ డిప్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని నంజులకు కప్పలకును నడయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల
మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషన్లు
వర్క్సువారు బాగ్గనలవారు లోహగను వారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ
చూచినను వాడుచుందురు. రాలేపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజ్యు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్స్.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

389

మదరాసు

(వై కామ్ప్రొజెక్షన్ గోడనప్పుడు ఈ పత్రిక చేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

బాదాపీడితులకు పరిమి: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సావంతుని

అంతర్జాతీయ రక్తమువలన జనించుకాడ్యములకు కీటి:ముకంటి నుండు. కురుపులను, నుచ్చలను గండమాలన
ప్రంక్షను, ప్రాంతోపులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

కావ్యసాహిత్యముల గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. వీరిమునందలి పొడరసదోషములను, మలబద్ధమును కాశనంబంధమును పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరుచును. వీరిరాశ్యమును గలగ శేయను. 16 పోజులకు కుండుటకు 4 బోసుల బుట్టిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తి:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

తామర తైలము.

వెల రూ 1-కి 0-4-0

మా తామర తైలము

ఒక్కడబ్బాను నాలుగు

అజాలకుకొనినాలుగైదు

సారులు రాచిన యెడల

తామర తైలమును గును

నయము కాని యెడల

మీ నాలు అజాల తిరిగి

తీసికొని వచ్చును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి.

తేలుమందు వెల సిసా 0-కి 0-8-0

వి. పి. సహా 0-12-0 అణాలు

తేలుకాటకల కవము వెత్తురులో ప్రవేశించదు.

బాధ నరముల వెంట నెద్దరము
దగ్గరనుండిబాగుట ప్రారంభించును
కుట్టినచోటును బండ పారుటలు
చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ దావకము
ననేకులు పరీక్షించిరి. ఇది మిగుల
ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును.

కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును.

అమృతాంజనం డిపో, 6, తింబుకెట్టిపీడి, మద్రాసు.

నకలవృత్తిక విషసంజీవిని

536

నూరురూపాయల బహుమతి.

బాధతో నచ్చువారు!

సుఖమున జోడురు!!

ఈ వందు ఇతరుల మాయ
మందు వంటిదిగాదు. ఉపయో
గించినచో తక్షణ మంటయూ బా
ధయూ తీరును. ఇది తేలుబాధకే
గాక, ఎలుక, కుక్క, నక్క, దొంగ
బ్బు మొదలగు జంతువుల విషము
లకు నుపయోగించును. ఈ మం
దుచే తేలుబాధ నివర్తించుకొన్న
మందు క్రియముతో నూరురూ

పాయ లియ్యగలము.

వెల సులభము

2 సీసాలుగల ప్యాకెట్టు 1-కి 8 అ. పోస్టేజి 8 అణాలు.

ఒక కేతడన 2 ప్యాకెట్టు తెప్పించుకొన్న పోస్టేజి 4 చితిం

ఒకడన 2 ప్యాకెట్టు పోస్టేజి 5 అ. 5-0-0.

1-8-0 వెలగల ఛాక్ సలర్ పాకెట్టు పోస్టేజి 4 అ. చితిం.

4. నీజారాను మొదలయ్యారు

8, కందప్ప మొదలయ్యారు, తిరువల్లికెట్టి, మద్రాస్.

దంత చూరము

డబ్బి 1-కి వెల రూ 0-2-0 12-కి రూ 1-2-0

ఈ దంతచూరముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లు గట్టిప
డును. చిగుళ్ళకుండి రక్తము ప్రసరించుకొనునోట దుర్గంధము
లేక యుండును. పండ్లుముక్కములవలె తెల్లగానుండును. సర్వ
సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధిని యగు నాటకము.

సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందు

జూపబడినది. అందరును జదివి తీరవలయును.

వెల 0-4-0 మాత్రమే పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికాశాల - విద్యాప్రస్ఫుటి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

వ్రాయబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా ముద్రకాలయము,

7 తింబుకెట్టి పీడి, మదరాసు.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0

రసభస్మము తులం 1-కి 0-10-0

కుంకుమపువ్వు తులం 1-కి 2-0-0

గోరోజము, మంచి " 7-0-0

పచ్చకర్పూరం " 2-0-0

బాలానృతము సీసా 1-కి 0-12-0

చుండుకు నూనె సీసా 1-కి 0-6-0

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు.

పోర్టు ట్యూరింగు మోటారు బండి.

(572)

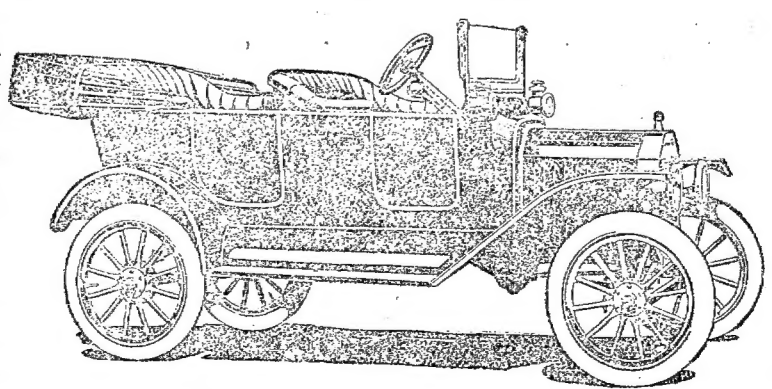
5 గురు కూర్చుండుటకు తగినబండి. రూ. 3300

హెడ్లక్వెంట్, ముందు ఎలక్ట్రిక్ లైటులు, గ్లియోటిక్ కొమ్ము, గాసిలెర్, స్ప్రీక్ చక్రము, ట్రైరును ఇతర పనిముట్లు అన్నియు గలవు.

పోర్టుకారును కొనుడు; ఎలసన, ఎవరికై
నూ ఎచ్చట నున్నాను, స్థితియందున్నాను
చక్కగ చూచేయును. ప్రశస్తములకు సామా
నలతో మోటారు కారుల తయారు చేయట
లో చేరగొనిన పనివాండ్రచే తయారుచేయ
బడినది. అది మిక్కిలి బట్టచున్నది. తెలిసి
అగల కానివలన క్యయములు తక్కువలో
తక్కువగును.

అమృతాంజనం డిపో (ప్రశస్తములయిన సా
మానులతో చేసబడినది. వెనాడియం ఉక్కు
గొట్టమును, పోర్టుకారు, మిగుల

సమంచమందంతటను పనిచేయును గొంతెకారులకు సంతోషముగలిగించు మోటారుకారు ఇదియే. ఏదేమైన ప్రయాణము చేసినను చేయుదురుగాక పోర్టుకారును.
ఇప్పుడే కొనుడు. స్ప్రీక్ చక్రము ట్రైరుతో సహా. రూ. 3300 - రెడ్లస్ట్రీమరు మోటారు కారులతో ఇప్పుడే వచ్చినది. మీకు వలయుకారులకు ఇప్పుడే ఆర్డరు వ్రాయు
చును. ఈ క్షణ ఆకాశిగము కలగగలదు. వ్రాయనప్పుడు ఈ పత్రిక చేరు నడచుకొనుచును.

దిట్టమయినది. అయినను బహుశంధు దొరు
కగలఉక్కులో మిక్కిలి తేలికయిన ఉక్కు
కావున అధిక వ్యయచున్నది.

ప్రపంచములో వాడుకలోనున్న మో
టారుకారులలో పోర్టుకారులు సగమున్నవి.
ప్రపంచములోని సహజములు యాబండిని ఉప
యోగించి చూచి ప్రశస్తములైనది రుజువు
చేసిరి. ఇతిర మోటారుకారులవలె గాక దీని
వై వ్యయపరచబడ్డ ధనమునందలి ప్రతిరూ
పాయికని తగిన మోటారుపనిని చేయించు
కొనగలను.

Oakes & Co., Ltd, Madras.

ఓక్స్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు.